

Karácsonyfa-kínálat ünnepek előtt

Nordmann fenyő bőven van az áruházakban

Fotó: Nagy Tibor

Az ünnep elengedhetetlen kelléke a karácsonyfa. 20-30-40 évvel ezelőtt gondot jelentett a fenyő beszerzése, piacról piacra kutakodtunk, hol vannak a legszebb, legdúsabb és legkedvezőbb árú fenyők. Aki tehette, Székelyföldről, a hegyekből hozatott, mert a termelőknek, az erdőgazdálkodásoknak hiába volt feladata ellátni a hazai piacot, nem mindenkinek jutott nemhogy jegenyefenyő, de még lucfenyő sem. Az utóbbi években változott a helyzet, a nagyáruházak

bőséggel kínálják a nordmann fenyőt. Így a beszerzés már nem jelent gondot. Ki-ki a rá szánt összeg függvényében válogathat. Aki bízik abban, hogy szép fát visznek haza, interneten is rendelhet.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Kapható az újságárusoknál!

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Elismerték Bőjte Lídia érdemeit

December 10-én a szászrégeni városi könyvtár nagytermében átadták a könyvtár által az idén alapított Petru Maior-díjat. A kitüntetést Bőjte Lídia nyugalmazott tanárnő és Vasile Chioresan Logigan nyugalmazott ortodox lelkész vehette át első alkalommal.

2.

Bolyai János- emlékünnepe

Bolyai János a matematikatörténet egyik legnagyobb alakja. Nevéhez korszakalkotó felfedezés fűződik: a nemeuclidész geometria megteremtése, amely forradalmat jelentett a geometria és az elméleti fizika terén.

2.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Fikusz mint hunyó

Benedek István

Az utódját kijelölni célzó választások első fordulójának eltörlése kapcsán előbújt a játékos énje a hivatali évtizedét többnyire hallgatással eltöltő államelnöknek. A talárosok második döntése után, ami a teljes választási folyamat megismétlésére vonatkozott, a fikusz maga jelentette ki, hogy addig marad hivatalban, amíg utódja nem lesz. Pedig pont most lenne itt az ideje, amikor inkább menesztieni kellene, nem marasztalni.

Az alkotmány elnökre vonatkozó fejezetének első szakasza szerint az elnök felügyel az alaptörvény betartására és a közhatalóságok megfelelő működésére. A lefűjt elnökválasztás első fordulója láttán nem kell jogászdoktori oklevélnek a zsebünkben lapulnia ahhoz, hogy világos legyen: a közhatalóságok nem működtek megfelelően, ha legalább egy, a törvények betartásával hadilábon álló jelölt került a listára. Ha mindenki megfelelően végezte volna a dolgát az állam hatóságainál, akkor ez a cirkusz nem fordulhatott volna elő, és ez végső soron az elnök felelőssége. Ha egy szikrányi államférfiúi vér keringene benne, akkor ezt be kellett volna ismerni, majd venni a kalapot, és lelépni a színről. De fikuszunkban ehelyett a diktátori ihlet kezdett el éledezni. Mert arról, hogy meddig maradhat hivatalban, nem ő dönt, az világosan le van írva az alkotmányban. A mandátuma öt évre szól a beiktatástól kezdve, és csak háború vagy katasztrófa esetében hosszabbítható meg. Ami itt zajlik, az felér egy háborúval a józan ész ellen, és lehet katasztrófának is nevezni minden kétség nélkül, de azért azt illetően, hogy az elnök meddig maradhat még

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

12

CSÜTÖRTÖK

Ma **GABRIELLA, JOHANNA**, holnap **LUCA** napja

Az év **347.** napja, hátravan **19** nap

A nappal hossza: **8 óra 38 perc**

naptár

Isten éltesse!

LUCA: latin eredetű női név, a Lúcia régi magyar alakváltozata. Rokonnevek: Lúcia, Lucilla.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2024. december 11.

1 €	4,9684 lej
1 \$	4,7338 lej
100 Ft	1,2100 lej
1 g arany	409,9933 lej

IDŐJÁRÁS

Borús, párás

Hőmérséklet:

max.: **2 °C**

min.: **0 °C**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Magyar Ifjúsági Gála
Dicsőszentmártonban

Az Alsó-Kis-Küküllő menti Magyar Ifjúság Szövetsége szervezésében december 14-én, szombaton 17 órai kezdettel a Magyar Közművelődési Központban (volt zsinagóga) hatodik alkalommal kerül sor a Dicsőszentmártoni Magyar Ifjúsági Gála rendezvényre, amelyen elismerésben részesítik mindazokat a magyar fiatalokat, akik a 2024-es tanévben kimagasló eredményeket értek el az oktatás és a sport területén. Szeretettel várnak minden érdeklődőt.

Lomtalanítás Ádámos községben

A Green Planet Kft. értesíti a lakosokat, hogy december 13–15. között az építésből és bontásból származó nagy méretű, valamint textilhulladék összegyűjtésére kerül sor. Gyűjtőpontok: Ádámoson a kultúrház udvara, Sövényfalván az ortodox templom előtti parkoló, Királyfalván az egykori óvoda előtti tér, Küküllődombon az unitárius templom előtti tér. A kihelyezett konténerekbe tilos egyéb anyagokat – festéket, akkumulátort, elektronikai cikkeket vagy lebomló háztartási hulladékot – vegyíteni – tájékoztatott az Ádámos községi önkormányzat.

Hétvégeken forgalomkorlátozás
Marosvásárhely főterén

Decemberben minden hétvégén egy sávra korlátozzák a forgalmat Marosvásárhely főterén, az ortodox katedrális és a Bartók Béla utca közötti szakaszon. A korlátozás szombaton 15 órától vasárnap 22 óráig lesz érvényben.

Előzetesben a betörő

December 8-án a marosvásárhelyi rendőrség bűnügyi nyomozói három házkutatást tartottak egy minősített lopás miatt indított büntetőügyben. 6-án ugyanis egy férfi behatolt egy marosvásárhelyi épület udvarára, ahonnan 7000 lej értékben javakat lopott el. Utólag a tettest egy 49 éves marosvásárhelyi férfiként azonosították, és 24 órára őrizetbe vették, 9-én pedig bíróság elé állították, és 30 napra előzetes letartóztatásba helyezték. A Marosvásárhelyi Bíróság ügyészségének felügyelete mellett minősített lopás vádjával folytatnak kivizsgálást.

Kigyulladt egy ház tetőzete
Magyarón

Hétfőn éjszaka a szászrégeni tűzoltók a magyarói és marosoroszfalvai önkéntes tűzoltókkal Magyarón, a főutcán egy kigyulladt lakóház oltásában vettek részt. A tűzoltók érkezésekor a tűz a ház tetőzetén mintegy 50 négyzetméteren pusztított. A beavatkozás során a tűzoltók két gázpalackot távolítottak el a házból, megelőzve a felrobbanásukat. Személyi áldozatai nem voltak a tűzesetnek – tájékoztatott a tűzoltóság sajtóosztálya.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Elismerték Bőjte Lídia érdemeit

December 10-én a szászrégeni városi könyvtár nagytermében átadták a könyvtár által az idén alapított Petru Maior-díjat. A kitüntetést Bőjte Lídia nyugalmazott tanárnő és Vasile Chiorean Logigan nyugalmazott ortodox lelkész vehette át első alkalommal.

Mindketten az évek során Szászrégenben kifejtett kulturális tevékenységükért, valamint a sajátos kulturális értékek terjesztéséért és ápolásáért érdemelték ki a díjat. A jelenlevőket prof. dr. Florin Bengean, a könyvtár igazgatója,

majd Márk Endre, Szászrégen polgármestere köszöntötte. A felszólalók a kitüntetettek Szászrégen multikulturalitásáért, az etnikumok közti jó viszony megteremtéséért, valamint a kultúra népszerűsítéséért végzett munkásságukat

hangsúlyozták. Bőjte Lídia érdemeit Tudor Veronka helyi tanácsos értékelte. A laudációk után mindkét díjazott a városi könyvtárral való kiváló kapcsolataira tért ki. Bőjte Lídia és Chiorean Logigan a 6-os számú iskolában kollégák is voltak, ahol az évek során nagyon jó kapcsolat alakult ki közöttük.

A rendezvény második részében gyermekcsoportok karácsonyi énekeket, kolindákat adtak elő. (fábián)

Fotó: Facebook/Bőjte Lídia

Bolyai János-émlékünnepség

Bolyai János a matematikatörténet egyik legnagyobb alakja. Névéhez korszakalkotó felfedezés fűződik: a nemeuklideszi geometria megteremtése, amely forradalmat jelentett a geometria és az elméleti fizika terén.

Kolozsváron született 1802. december 15-én, gyermekkorát Marosvásárhelyen töltötte, a református kollégium diákja volt. Már gyermekként élénken érdeklődött a matematika iránt, tehetsége korán megmutatkozott.

Az iskola elődjének, a Református Kollégiumnak a leghíresebb tanítványa, a tanintézmény névadójának, Bolyai Farkasnak a fia.

Az iskola minden évben tisztelettel emlékezik meg Bolyai János születésnapjáról, az emlékünnepségre az idén december 13-án kerül sor, a következő program szerint: 10–11 óra között koszorúzás lesz a Bolyaiak sírjánál, ahol Jakab István iskolalelkész mond beszédet.

Az emlékünnepséget a díszteremben tartják 13–14 óra között, ahol rövidfilmet vetítenek le Bolyai János

életéről. Előadást tart Lázok Klára, a marosvásárhelyi Teleki-Bolyai Könyvtár (Teleki Téka) főkönyvtárosa, ezt a diákok kulturális műsora követi.

A IX. osztályosok városi sétán – Barangoló bolyaisok – fedezhetik fel a Bolyaiakhoz kapcsolódó épületeket és tereket, ahol interaktívan tanulnak az iskola névadójáról és zseniális fiáról, Bolyai Jánosról.

Végül az Edunium Egyesület és a bolyais diákok közös programjaként Bolyai-műhely lesz – tájékoztatott Hajdú Zoltán, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója. (mezey)

RENDEZVÉNYEK

Motoros Mikulások a Színház téren

December 14-én, szombaton 16 órától ismét megtartják Marosvásárhelyen, a Színház téren a Motoros Mikulások jótékonyági akciót. Az eseményen a két keréken érkező Mikulások ajándékokat gyűjtenek, amelyeket otthonban nevelkedő, nehéz helyzetű gyerekekhez juttatnak el. A szervezők arra kéri az adományozni szándékozó a gyerekeket és szüleiket, hogy december 14-én délután a Színház téren felállított karácsonyfához vigyenek kisebb ajándékot – játék, édesség, tanfelszerelés vagy könyv –, amit aztán a motorosok eljuttatnak a rászorulókhöz.

Képzőművészeti kiállításokra
várják a látogatókat

A Maros Megyei Képzőművészek Egyesülete két kiállításra várja az érdeklődőket. A télel kapcsolatos alkotásokat bemutató közös tárlat a marosvásárhelyi vár Vargák bástyájában január közepéig látogatható. A rendezvény partnere a Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidőközpont. A másik kiállítás az Unirea kiállítóteremben látható december 20-ig, és a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal által támogatott Műhely 2024 programsorozat utolsó rendezvénye. A Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének közel száz tagja vett részt a programban, és az általuk készített munkákból állt össze a kiállítás anyaga. Mindenkit szeretettel várnak.

Megkezdődtek az egyeztetések egy Európa-barát parlamenti többség megalakítása érdekében

Megkezdődtek Romániában az egyeztetések a Szociáldemokrata Párt (PSD), Nemzeti Liberális Párt (PNL), Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR), az RMDSZ és a nem magyar nemzeti kisebbségek frakciója részvételével egy Európa-barát parlamenti többség megalakítása és a közös kormányprogram kidolgozása érdekében.

A bukaresti kormánypalotában kedde este lezajlott első egyeztetésről kiadott, az Agerpres hírügynökség által idézett közös közlemény szerint az aláírók egy közös, Európa-barát államfőjelöltet akarnak támogatni a megismételt elnökválasztáson.

A pártvezetők megállapodtak abban, hogy közös szakértői bizottságot alakítanak a közös, reformokra és az ország fejlődésére összpontosító, polgárok érdekeit szem előtt tartó kormányprogram mielőbbi kidolgozása érdekében. Egyetértettek abban, hogy növelni kell

a közpénzek felhasználásának hatékonyságát és csökkenteni kell a bürokráciát és a kiadásokat a közigazgatásban.

A megalakítandó négy párti koalíció növelni akarja az Európai Unió helyreállítási alapjából Romániának járó összegek felhasználási ütemét, és a közkiadások átláthatóvá tételével, az állampolgár iránti tisztelet tanúsítva akarja növelni az embereknek a közintézmények és politikustársadalom iránti bizalmát.

Ország – világ

December 20-ra hívta össze a parlamentet az államfő

Klaus Iohannis államfő szerdán aláírta az új összetételű parlament összehívásáról szóló rendeletet – tájékoztatott az elnöki hivatal. A dekrétum értelmében az új parlament december 20-án 14 órától ül össze első alkalommal. Romániában december elsején szervezték meg a parlamenti választásokat. (Agerpres)

Elutasították az AUR beadványát az alkotmánybírósi döntés ellen

A legfelsőbb bíróság szerdán elutasította az AUR-nak az elnökválasztást érvénytelenítő alkotmánybírósi döntés ellen benyújtott beadványát. A jogerős döntés indoklásában az áll, hogy a bíróságok hatáskörén kívül esik valamely alkotmánybírósi döntés érvénytelenítése. A Románok Egyesüléseért Szövetség (AUR) elnöke, George Simion arra hivatkozva kérte az alkotmánybírósi december 6-ai döntésének érvénytelenítését, hogy az sérti az alkotmány második cikkelyét, amely értelmében „a nemzeti szuverenitás a román nép sajátja, amely azt szabad, periodikus és tisztes választásokon megalakult képviselői szervein, valamint népszavazáson keresztül gyakorolja”. Simion szerint az államelnök-választás érvénytelenítését elrendelő alkotmánybírósi döntés megingatja a lakosság demokráciába, választásokba és a jogállamiságba vetett hitét. Sérelmezte ugyanakkor, hogy az alkotmánybírósi titkosszolgálatok és a belügyminisztérium információi alapján hozta meg döntését, és semmi garancia nincs arra, hogy ez nem válik megismételhető gyakorlattá a leendő választásokon. (Agerpres)

Vizsgálatot indított a Nike ellen a romániai versenyhivatal

Versenykorlátozó magatartás gyanúja miatt vizsgálatot indított a Nike ellen a romániai versenyhivatal – írja az economedia.ro az intézmény közleménye alapján. A bukaresti versenyhivatal munkatársai a bukaresti táblabíróság engedélyével a Nike European Operations Netherlands B.V. és két romániai cég, a Sport Time Trade SRL és a Sport Vision Trade SRL székhelyén tartottak előre be nem jelentett ellenőrzést. A Nike European Operations Netherlands székhelyén tartott ellenőrzésre a holland hatóságokkal együttműködve került sor. A romániai versenyhivatal azzal gyanúsítja a szabadidős terméket és sportszereket gyártó oregoni székhelyű vállalatot, hogy beleszólt romániai forgalmazójának üzletpolitikájába, korlátozva azon ügyfelek számát, akik árusíthatják a termékeket. (MTI)

Fikusz mint hunyó

(Folytatás az 1. oldalról)

hivatalban, az alaptörvény értelmezésében és alkalmazásában illetékes alkotmánybíróknak is illene megszólalni.

Mert ez itt egy olyan helyzet, amiért nemhogy egy leköszönni készülő, hanem egy mandátumát teljes gőzzel gyakorló államelnököt is vissza kellene hívni, majd gondoskodni róla, hogy az illető egyénné még életlenül se legyen lehetősége ismét közéleti funkcióra pályázni. Azon túl, hogy világraszóló cirkusz keveredett az elnökválogató paródiából, és a fél világ a hasát fogva fetreng a röhejtől, és a picit sem vicces, hogy pár száz kilométerre egy háborútól, fogalmunk sincs, meddig, megkérdőjelezhető legitimitású főparancsnoka lesz a hadseregnek, és ugyanez a figura vezeti a védelmi tanácsot is. Mert az elnöknek ezek a feladatok is ott vannak a szolgálati teendői listáján. Ehhez képest már csak öblítővíz, hogy a külpolitikai fórumokon az elnök ennek az országnak a fő képviselője, mert egy ilyen választási bohózat után egy ideig aligha veszik komolyan ezt az országot a kontinens és a világ színpadán.

És ahhoz, hogy a választók előtt visszanyerjék valamennyire az állam intézményei a hitelességüket, az újraszólás előtt felelősségre kellene vonni azokat, akiknek a mulasztásai miatt ez a cirkusz bekövetkezett.

De ennek egyelőre még semmi jelét nem látni, bár már a politikai konc felett az osztozkodás elkezdődött.

Nagy parlamenti többséggel rendelkező koalíció kezdi meg a kormányprogram kialakítását

Nagy parlamenti többséggel rendelkező, többpárti koalíció kezdi meg a kormányprogram kialakítását Romániában, de kihívás lesz a különböző elképzelések összefésülése – mondta az RMDSZ elnöke szerdán a Kossuth rádióban.

Kelemen Hunor kifejtette, a szociáldemokratákból, nemzeti liberálisokból, az RMDSZ-ből, a nem magyar nemzeti kisebbségekből és a Mentsétek Meg Romániát pártok képviselőiből áll majd a nagykoalíció, amely 63-64 százalékos parlamenti többséggel bír. Ők alakítanak kormányt, és kezdik el a kormányprogram előkészítését.

Kelemen Hunor azt javasolta, hogy a román alkotmánybírósi által érvénytelenített elnökválasztást márciusban ismételjék meg; az új kormány egyrészt az elnökválasztásig dolgozzon ki programot; majd második szakaszban a négyéves ciklus végéig.

Az RMDSZ elnöke kifejtette, véleménye

ny szerint a közös kormányprogramnak a gazdaságra, biztonságra, az oktatásra és a családpolitikára kell fókuszálnia. Mint mondta, nagy az elvándorlás, a családok szétszakadtak, a társadalom előregszik.

Nem lesznek könnyűek az egyeztetések, mindenkitől kompromisszumokra lesz szükség – hangsúlyozta. Megjegyezte, míg ők például az egységes adókulcsok hívei, a szociáldemokraták progresszív adózást szeretnének; az RMDSZ a mezőgazdaság, a feldolgozóipar és a kkv-szektor megerősítését tartja fontosnak, más alakulatok a „nagyipart” fejlesztenék; a közigazgatási reformot pedig négyen négyféleképpen képzelik el.

Kelemen Hunor hangsúlyozta: mivel bejutott a parlamentbe 34 százaléknyi szélsőséges, magyarellenes erő három frakcióval, számára az elsődleges a magyarság védelme, „a szülőföldön való boldogulás segítése”, csak ezután jön a munkahelyek védelme és a családpolitika.

Az RMDSZ elnöke arról is beszélt, hogy véleménye szerint a nagykoalíciónak egy közös jelöltet kell indítania az elnökválasztáson, aki a pártjelölteknel szélesebb rétegeket képes megszólítani. Véleménye szerint rossz út volt az, hogy a jelenlegi kormánykoalíció két jelöltet indított, mert egyik sem jutott be a második fordulóba. Elismerte, hogy nem lesz könnyű a közös jelölt megtalálása.

Hozzátette, szerinte összesen négyen öten indulnak majd az elnökválasztáson, mert lesznek függetlenek is. (MTI)

A választási hatóság elnökének menesztését sürgeti az USR

Toni Greblănak, az állandó választási hatóság (AEP) elnökének leváltását kezdeményezte hétfőn az ellenzéki Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR), amiért az általa vezetett testület nem indított vizsgálatot a választási törvény kampányfinanszírozásra vonatkozó előírásait megsértő Călin Georgescu államelnökjelölt ellen.

Az USR szerint Greblă aláássa a polgárok az állami intézményekbe és a demokráciába vetett bizalmát. „Hogyan bízhatnak meg a választópolgárok egy olyan intézményben, amelyik, bár a választási kampányok finanszírozásának az ellenőrzése lenne a feladata, mégsem indít vizsgálatot 0 lej kiadás esetén? Hogyan bízhatnak meg az emberek egy olyan AEP-elnökben, akinek kétes kapcsolata vannak az államfőválasztás második fordulójába jutott szélsőséges jelölthöz közel álló személyekkel, a felesége pedig nyíltan kampányol neki?”

– idézte az Agerpres hírügynökség Ionut Moşteanu, az ellenzéki párt képviselőházi frakcióvezetőjét.

Az USR felidézte, hogy a legfőbb ügyészség hivatalból indított eljárást az illegális kampányfinanszírozás gyanújaival Georgescu ellen. Toni Greblă leváltása érdekében online petíciót indítottak, amelyet az USR szerint 50 ezren írtak alá. Az AEP elnökét a parlament nevezi ki, ezért visszahívása érdekében azt kéri az egyesített házbizottságtól, hogy sürgősen hívja össze a két ház együttes ülését.

Macron mandátuma végéig nem kíván új parlamenti választást kiírni

Emmanuel Macron francia elnök kedden jelezte a parlamenti pártoknak, hogy 48 órán belül szeretné kinevezni az új miniszterelnököt, és mandátuma végéig nem kíván kiírni új nemzetgyűlési választásokat – közölte az államfő környezete az AFP hírügynökséggel.

A Michel Barnier kormányával szembeni bizalmatlansági indítványt kezdeményező radikális baloldali Engedetlen Franciaország és a jobboldali szuverenista Nemzeti Tömörülés vezetőin kívül a köztársasági elnök valamennyi parlamenti párt képviselőjét fogadta kedden. A két és fél órás találkozáson Emmanuel Macron elmondta, hogy „48 órán belül” szeretné az új miniszterelnököt kinevezni, de azt nem árulta el, hogy melyik táborból.

Az elnökségi forrás szerint Emmanuel Macron megállapította, hogy „a politikai

erők között egyetértés van abban, hogy többé nem akarnak függni a Nemzeti Tömörüléstől”.

Az államfő – aki az elmúlt napokban folyamatosan konzultált a pártokkal – azt is jelezte, hogy „nem kívánja felosztatni a nemzetgyűlést” és új választásokat kiírni 2027, azaz a mandátuma vége előtt.

Leghamarabb erre 2025 nyarán, egy évvel az előző választások után lehetne lehetősége az alkotmány szerint.

Franciaországot a nyár folyamán csaknem két hónapon át egy lemondott

kormány irányította ügyvezetőként, miután a július 7-i előre hozott választások eredményeként háromszattatává vált a Nemzetgyűlés 11 frakcióval, és egyik párt sem tudott abszolút többséget szervezni maga köré.

Az elnöki tábor, a centristák és a jobbközép köztársaságiak alakítottak szeptemberben kisebbségi kormányt, a másik két tábor, a választásokon élen végző, de a kormányból kimaradó baloldali pártok és a szuverenista jobboldali Nemzeti Tömörülés pedig ellenzékben maradt.

Ez utóbbi két tömb buktatta meg múlt szerdán bizalmatlansági indítvánnyal a kisebbségi kormányt, amely a parlament megkerülésével kívánt megszorításokat bevezetni a jövő évi költségvetésben. (MTI)

Nordmann fenyő bőven van az áruházakban

(Folytatás az 1. oldalról)

Ki-ki ízlése és zsebe szerint válogathat

Az importból származó szép és mutatós nordmann fenyők – amit sokan hibásan normann-nak vagy normandnak neveznek, Alexander von Nordmann finn természettudósról kapta a nevét –, a nagyáruházak elkülönített standján található többféle méretben és változatban. Ezek karácsonyfa-termesztésre szakosodott kertészekből származnak, nem erdei fenyők. A Dedemanban például 80 lej a legkisebb vágott fenyő, magassága 140-170 centiméter között van, aztán következik a 109 lejes, ami 170-210 centiméter magas, a 175-225 centiméter magas prémium minőséget 130 lejért kínálja. A 200-250 centiméter közötti fák ára 190 lej, de 349 lejért 250-300 centiméteres fenyőt is lehet vásárolni. Persze, akinek kisebb a lakása, a kisebb méretű fenyőt választja, míg a magánházakba, ahol elfér és jól mutat, a magasabb karácsonyfát viszik el.

A környezetbarátok persze, dönthetnek cserepes, dézsás, gyökeres, földlabdás fenyő mellett, ezekből is több változat van. 80, illetve 101 lejért kapható lucfenyő, 149, 154, 163 lejért nordmann fenyő, és 167 lejért ezüstfenyő is. Ezek alacsonyabbak, mint a vágott fák.

Fenyőért nem kell feltétlenül az áruházba menni, elég, ha interneten átböngésszük a kínálatot, kiválasztjuk, ami tetszik, s 30 lejért házhoz szállítják.

25 lejes utalvány – minden fenyőre!

A Leroy Merlin áruházban már 34 lejért lehet 100-130 centiméteres vágott fenyőt találni, a 130-160 centiméter közötti fenyők 68 lejért kaphatók, aztán az árak a magasság függvényében ugranak, a 3-3,5 méteresek már 389 lejbe kerülnek. A cserepes fenyők 70 lejnél kezdődnek, és 240 lejig több méretben található.

Ebben az üzletben már évek óta bevezették, hogy az ünnepek után kidobásra szánt és visszazállított száraz fenyőért egy 25 lejes vásárlási utalványt, vouchert adnak, amit az üzletben lehet levásárolni. Nem is rossz üzlet egy 34 lejes fenyőt vásárolni, amiből 25 lej visszaadnak, igaz, kétszer kell megtenni az utat az üzletig, de ha már 3-4 fenyőt visznek el egyszerre, akkor megéri.

Műfenyő, amennyi kell!

Sokan döntenek a műfenyők mellett, mondván, hogy praktikus, szépen lehet díszíteni, el lehet tenni a következő évre is, és környezetbarát, mert megmenti egy fa

életét. Én nem tartozom azok közé, akik valaha is műfát állítanának, mert amellet, hogy igenis környezetszennyezőnek tartom az előállítását, majd az utóéletét is, nem hozza azt a hangulatot, illatot, mint egy természetes fenyő. Másfelől a műfenyő sem olcsó, jól megkérlik az árát, a Leroyban több árkategóriában kapható, 80 lejől egészen 620 lejig, a Dedemanban viszont szép fényfűzettel feldíszített műfenyőt ezer lejért is láttam. És érdeklődtek is iránta, tehát ilyen áron is elkelnek a műfenyők.

A Romsilva nem vág ki fenyőt

Évekkel ezelőtt a megyei Romsilva erdészeti igazgatóság is vágott ki fenyőket. Ezeket a piacokon vagy az igazgatóságnál értékesítették. Idén eladásra nem szánják fenyőt, tehát a piacokra fenyőfát csak a termelők visznek. Eddig még nagyon gyéren jelentek az árusok, például a Kövesdombi vagy a Dacia piacon még egy árus sem jelent meg. Tavaly a Kövesdombon egyetlenegy termelő volt, a Dacia piacon egy sem!

Illegális vágásokról, szállítmányokról még nem érkezett hír. Valószínű már nem éri meg az illegális vágást választani, hiszen az emberek inkább a nagyáruházakban veszik meg a fenyőfát.

Fotó: Nagy Tibor

Őshonosok a hazában

Egy kisebbségi kezdeményezés sikeréről

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány ősszel indította el Őshonosok a hazában – európai kisebbségek népművészete című programját. A franciaországi, korzikai és okszitán, valamint a magyarországi délszláv népzenevel elkezdett eseménysorozat jelentőségét és jövőbeni terveit Kelemen László, az alapítvány elnöke foglalja össze.

Az Ensemble Tavagna Marosvásárhelyen

Fotó: Erdélyi Hagyományok Háza

„Feszültséggel teli mindennapjainkban a globális és a lokális közti egyensúly felborulásának lehetünk tanúi. Az őshonos kisebbségek zenéjének bemutatásával a lokalitás felé billentenék el a mérleg nyelvét, ezzel mintegy új egyensúlyt teremtve. A gondolat, hogy az európai kisebbségek népzenejét minél jobban megismerjük, illetve ismertessük, Erdélybe való hazatelepülés után született. Kedvetlenül s kissé értetlenül tapasztaltam, hogy itt a világ ugyancsak 'befeszült' az autonómia eszméje köré, ami nemhogy segíti, de erősen gátolja a közös megoldást. Ezt a gordiuszi csomót kívántuk a magunk eszközeivel lazítani, s észreveteni a környezetünkkel, hogy a szomszéd népművészete nagyon hasonlít a mienkre. Ez a hasonlóság nemcsak abból adódik, hogy hosszú évszázadokig éltünk együtt, hanem abból is, hogy egy egységes európai kultúrának vagyunk részei. Ebből fakadt a kezdeményezés ötlete, hogy koncertekkel valósítsuk meg a megfogalmazott gondolatokat.

Az első műsorsorozat igazolta a várakozást: a korzikai Ensemble Tavagna a Szászcsávási Dalárdával együtt öt helyen adott nagy sikerű koncertet. Két teljesen különböző együttesről volt szó, de

mindkettő zenei kultúráját, nyitottságát mutatja, hogy már a második koncerten – a nyelvi nehézségeket leküzdve – együtt énekeltek.

Őket követte novemberben a Vujsicsics Együttes, ez Miqueu Montanaro okszitán muzsikussal lépett fel. A magyarországi délszláv zenét jól ismerjük, de talán kevesebbet tudunk az okszitánokról, az egyik legnagyobb francia kisebbségről. Dél-Franciaországban Nizzától az óceánig kiterjedt területen élnek, lélekszámukat tizenhárommillióra becsülik, kultúrájukat és nyelvüket gondosan ápolják. Montanarót már a tánchámozgalmak kezdetétől fogva, a hetvenes évektől ismerjük, s különösen a hangszerhasználatban van közös nevezőnk. Mindehhez kapcsolódott Sebestyén Márta művészete, aki mindkét zenei nyelvet tökéletesen ismerte.

Immáron a folytatásról gondolkodunk, tervem szerint – aminek megvalósítására európai uniós pályázatokat is bevonnánk – tizenkét európai helyszínnel, az ott élő kisebbség zenei hagyományait közkinccsé téve szerveznénk kulturális cserét.

A terv az emberek közötti békeséget és megértést szolgálná, s egyúttal hangsúlyozná, hogy a kulturális autonómia nem az ördögtől való.”

Postátalan

Csütörtöki kimenő – Sebestyén Mihály rovata –

Úgy hírlík, az állam vagy más hatalmasság megszüntetni szándékozik a postát. A postai szolgáltatásokat felszámolják, melyek közül a távirat már meg is szűnt, és a csomagküldés is erősen visszaesett. Levelet az emberiségnek már csak a fejletlenebb irástudó része fogalmaz, csúsztat borítékba, küld el megadott címre. (A borítékba mást szokás csúsztatni.)

A szerelmes levél már csak az opera és a klasszikus irodalom lapjain létezik, ott is erős feltűnést keltve a kényelmesebbek és könnyen restülők körében. Minek leírni, ha el is mondható. Vagy nem is kell eladogni, pláne énekelni, amikor vagy éri a másik fél a szenvedélyt, vagy ha nem, akkor mindenki megy a maga útján. Ki Ázsiába, ki a Marosnak, ki taekwondózni.

A képeklapok küldésének nehézségeiről már korábban is cikkezünk. Lásd ott. Tény, hogy a postabélyegeket még komoly bevételt jelentenek a kiadónak, azaz az államnak, de már levelek nélkül is régóta önálló filatéliai életet élnek, ráadásul mutatók sorozatokban, alsorozatokban, különkiadásokban és más, agg bélyeggyűjtők számára pepecsörömet adó konstellációkban.

Ha a szándék tényleg valóra válik, és a polgár a postát történelmi maradványnak, múzeumi relikviának tekinti, akkor egy

csomó kultúrtörténeti dolog a postátalan nemzedék számára magyarázatra szorul majd. Itt volnának a levéláriák a különböző dalszínházi produkciókban. Vagy Caragiale remeke, az Elvesztett levél (O scrisoare pierdută) már címével is zavart kelthet. Mi az, hogy levél? Nem file? Hogy veszhet el?

Miért nem volt kódolva, hogyhogya nem bírta ki a hekkertamadást? Ki vesztette el? Milyen büntetést kapott? A Btk. hányas paragrafus és bekezdése szerint osztott ki büntetést az elvesztőre, a hekkerre a független e-bíróság?

Lesznek majd fúrge és a hatalmat mindenben kiszolgáló időfüggő tankönyvírók, akik a mondott román vígjáték címét és belső cselekményét e-mailre vagy facebook-üzenetre írják át, hogy a tanuló zavart fejében a zavar ne legyen még átláthatatlanabb. Ugyanígy Jan Vermeer van Delft híres festménye, a Levelet olvasó leány képe alá tekintélyes magyarázó szöveget írnak galériások, vagy a fülhallgatóval bolyongó látogatók fülében kisebb szövegmagyarázat zajlik majd, amely megvilágítja a festmény értelmét, a lány fur-

csa, már-már visszatetsző cselekvését. Miért áll az ablak előtt, nem tudja, hogy onnan bármikor belőhetnek a szír-szar terroristák? Miért kell így olvasnia, nincs villany, vagy hiányzik az automata szövegfelismerő programja? A Convertia 212 bármikor letölthető a netről. Stb. stb.

Mindenkinek van egy-egy története a feladott levelekről, üdvözlőletről, amiben a feladvány tartott vagy soha meg sem jött. A mi családunkban pl. egy, a Vatikánban feladott képeklap három hónap után érkezett meg Gyergyóalfaluba. Valószínűleg addig keresték a térképen a helységet, a címzett vállási hovatartozásáról és minőségéről is meg kellett győződni a vatikáni postának a személyiségi jogok sérelme nélkül. A honi postán illetően késés soha elő nem fordulhat.

Egy minap beszerzett képeklap a lengyelországi Oświęcimből küldődött valamikor a hetvenes évek végén. Egy ott tartózkodó kiránduló elvtárs családjával egyetemben sok-sok egészséget, boldogságot, sikereket gazdag életet kívánt Auschwitzból jönőké-

nek. (Ilyetén bravúr levelezőlapon már nem fordulhat elő, ha a posta bezárja kapuit.)

A postás tényleg kétszer csenget? Dilló talán, elfelejtette, hogy egyszer már megnyomta? Vagy mit akar, miért zavar ilyen marhasággal, hogy violaszín pecsét alatt megjött a behívóm. A) Békepárti vagyok, fel vagyok mentve, nem megyek háborúba. B) Online is elküldhetnék az egészet, addig is ne tessék engem zavarni ilyen postai történelemmel.

Végső soron nem lesz érthető a „violaszín pecsét alatt” kifejezés. Miféle pecsét? Ma már csodálatos tisztítószerek állnak a közönség rendelkezésére, bárki összepeccsételheti a ruháját este vagy reggel, a (terméknév behelyettesítendő) tökéletes tisztaságot nyújt. (Ez itt a reklám helye.) Nem is szólva a postakocsiról, a postaládáról, a postásról és a postai piszmozgó alkalmazottról, a telefonos kapcsolószekrényről és a telefonos kisasszonyokról, Karinthy híres aforizmájáról, a „Mindig Mársal társalkodó Amorról”, a postarablók erkölcsi eltevélyedéséről, a cowboyfilmek fontos mozzanatáról, a postakocsik kifosztásáról és az abban hordozott polgári személyek kényszerítéséről... Vagy a Sztálint kísérő churchilli jelzőről, „a nagy grúz (pardon, georgiai) postarabló”-ról.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Több mint félszáz gyerek került kórházba a legújabb TikTok-kihívás miatt

A sürgősségin végezheti, ha valaki Supermant próbálja utánozni

A romániai kórházak sorra jelentették az elmúlt másfél héten, hogy kiskorú gyerekek sérültek meg, miután kipróbálták egy, a TikTokon terjedő kihívást. Bár lehet, hogy a gyerekek szemében nem tűnik annak, a Superman-kihívásként emlegetett „játék” csöppet sem veszélytelen, hiszen az elmúlt héten több tíz kiskorú került a sürgősségre, egyesek zúzódásokkal, mások törésekkel, akadtak olyanok is, akik sebészeti beavatkozásra szorultak a felismerült vetődés miatt. A kórházi jelentések szerint tízezer is vannak a sérültek között, ami azt jelenti, hogy elemi osztályosok is hozzáférnek ezekhez a tartalmakhoz.

Menyhárt Borbála

Amikor riasztó híreket olvasunk arról, hogy milyen életveszélyes „kalandokba” sodorják az online világ vagy a TikTok-tartalmak a gyerekeket, akkor szülőként sok esetben az első gondolatunk az, hogy „az én gyerekeim biztosan nem csinálna ilyet, ennél több esze van!” Azonban a történet sajnos nem ennyire egyszerű, a gond ott kezdődik, hogy manapság akár már a kisiskolások is hozzáférnek ilyen videókhoz, ők még nem ismerik fel a saját korlátaikat, nem feltétlenül veszik észre a veszélyeket, és nincsenek tisztában a következményekkel.

Az utóbbi időben egyre elterjedtebb Superman-kihívás lényege, hogy a gyerekek a fiús rajzfilmekből jól ismert mesehőst, Supermant utánozva, előre tartott kézzel, a földtől elrugaszkodva vetődnek, társaik pedig összefogott kézzel kifogják és visszalendítik őket. Néha azonban megtörténik, hogy leejtik a vetődőt, vagy viccből hagyják leélni, de az is előfordul, hogy szerencsétlenül esik a gyerek, vagy esetleg túlságosan hátralendítik, ilyenkor pedig könnyedén sérülés lehet a játék vége. Az ország különböző részeiből a kórházak sorra jelentettek olyan eseteket, amelyeknek sérültjei a TikTokon terjedő legújabb trend miatt kerültek orvoshoz.

A fővárosi Grigore Alexandrescu kórház múlt heti tájékoztatása szerint három-négy nap leforgása alatt több mint 40 gyermek került a bal-eseti osztályra. A legtöbb kiskorú törésekkel, rándulásokkal és zúzódásokkal érkezett a sürgősségre amiatt, hogy a TikTok egyik legújabb kihívásának a kipróbálása során sérüléseket szenvedett.

Marosvásárhelyen az elmúlt hét közepén öt iskolás gyermek került kórházba, miután feltehetően részt vettek a Superman-kihívásban.

Mariana Negoită, a marosvásár-

helyi sürgősségi kórház szóvivője az Agerpres hírügynökségnek nyilatkozva elmondta, a gyermek-sürgősségi osztályra egy nap alatt öt 10–15 év közötti gyermeket vittek be egyenesen az iskolából, különböző törésekkel és zúzódásokkal, egyiküknél hasi zúzódást, a jobb orsócsont törését csontelmozdulással, két másik gyereknél pedig törést diagnosztizáltak az orvosok. Mariana Negoită szerint a gyermekek először nem akarták elmondani, hogy mi történt velük, azután azt állították, hogy leestek az iskolában, majd hogy valamit kipróbáltak. Háromat közülük – egyikük zúzódásokat, a másik kettő végtag-törést szenvedett – hazaengedtek, az orsócsonttörést szenvedett 15 éves fiút azonban beutalták a kórházba. A szóvivő hozzátette: miután a marosvásárhelyi gyermek-sürgősségi osztályon az orvosok rájöttek, hogy valami szokatlan történik, elkezdtek faggatni a gyermekeket, de ők csak azt mondták, hogy az iskolában kipróbáltak valamit. Az egyik gyermek azonban egy küldőpapírral érkezett, amelyen azt írta, hogy a TikTokon terjedő Superman-kihívásban vett részt. Ugyancsak az elmúlt szerdán Aradon három, Besztercén két iskolás gyermek került kórházba, miután részt vettek a kihívásban. A TikTokon egyébként több videó is megjelent már arról, hogy a kihívás felismerült, a vérző orr, kitört fogak, fejsérülés csak néhány példa azon következmények közül, amelyeket a Supermant utánozó gyerekek elszenvedtek.

Miután az elmúlt időszakban egyre több gyermek került kórházba a szóban forgó TikTok-kihívás miatt, a napokban az oktatási minisztérium is felhívta a figyelmet, hogy a közösségimédia-platformoknak be kell tartaniuk a kiskorúak védelmére vonatkozó szabályokat, és szűrniük kell minden olyan tartalmat, amely veszélyeztetheti a gyermekek fizikai vagy lelki biztonságát. Arra kéri a szülőket, pedagógusokat, hogy figyeljenek a gyerekekre, mert az ilyen jellegű esetek az ország egyre több részén megjelennek.

„A videóban senkinek nem esett baja... nekem sem lehet”

Lukács Márton Réka pszichológus, egyetemi oktató szerint a gyerekek, kiskamaszok számára nehezebb különbséget tenni a megrendezett, fiktív tartalmak és a valóságos felvételek között.

A Superman-kihívás kapcsán elmondta: igen jó mozgású gyerek kell legyen az, aki talpon tud maradni, miután egyet dobna rajta.

– A mi időnkben is voltak hasonló butaságok, amiket ki-ki próbáltunk, a baj az, hogy manapság ezek nagyon mediatizálva vannak. Lehetséges, hogy a legelső videó-

ban, ami napvilágot látott, a mozdulat egy kiváló mozgáskészséggel rendelkező, akár profi sportoló, vagy netán egy olyan táncos mutatta be, akinek a mindennapjaihoz hozzátartozik az, hogy például próbákon feldobják, és talpra esik. Viszont a gond az, hogy az ezt néző gyerekek nagy része nem rendelkezik még megfelelő kritikai gondolkodással, és azt gondolják, hogy nekik is olyan flottul fog menni a mutatvány. Egy olyan gyerek számára, aki nem mozog, nem sportol, egy ilyen kihívás tényleg veszélyes lehet – hívta fel a figyelmet a pszichológus, aki szerint manapság a gyerekek mindennapjait túlságosan uralják az elektronikai kutyuk, egyre kevesebben járnak sportolni, így sokan nem rendelkeznek olyan mozgáskészséggel, ami szükséges lenne ahhoz, hogy efféle mutatványokat veszélytelenül végre tudjanak hajtani.

– *Felnőttszemmel óriási butaságnak tűnik ez a „játék”, mi lehet az oka annak, hogy egy TikTok-kihívás oly könnyen bívkörébe tudja keríteni a gyerekeket, fiatalokat, hogy azonnal ki akarják próbálni?* – kérdeztük a pszichológust.

A szakember szerint a gyerekek szemében, kívülről szemlélve nem tűnik annyira veszélyes mutatványnak a Superman-kihívás, mi több, akár menőnek is tűnhet, ha valaki bevállalja. Ilyenkor a kortársak részéről érkező nyomásnak nagy szerepe van, és mivel a kritikai gondolkodás ebben a korban még nem működik jól, nem tudják felmérni, milyen veszéllyel jár egy ilyen mutatvány, csak azt látják, hogy ha mások megcsinálták a TikTokon, nekik milyen bajuk eshet. Nem tudnak elvonatkoztatni attól,

hogy a videóban látott személy lehet, hogy profi táncművész, aki naponta csinál ilyet. A serdülők mindig is próbálnak valahogy kitűnni, akár azáltal, hogy minél nagyobb butaságokat vállalnak be, csak ezzel az a baj, hogy ezek a tartalmak, a videók felkerülnek a világhálóra, rengeteg ember láthatja őket, és az jön le belőle, hogy ha nekik sikerült, nekem is fog, így ennek hatására egyre többen és többen próbálják ki. A média, az online világ annyira uralja a mindennapjainkat, hogy hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy amit ott látunk, azok abszolút igazságok. A mai gyerekek ebbe születnek bele, és sajnos hajlamosak valóságként érzékelni a tartalmakat, amelyek az online térben szembejönnek velük. Azért jó minél inkább kivonni őket az online térből, hogy megtapasztalják a való életbeli dolgokat, hogy rájöjjenek, a való élet nem úgy működik. Lukács-Márton Réka úgy véli, a gyerekek kritikai gondolkodását kellene fejleszteni, hogy tudatosuljon bennük: amit látnak a neten, az nem feltétlenül kipróbálandó. Ne vegyék készpénznek a látottakat, hanem gondolkodjanak el a veszélyeken, amelyekkel azok a dolgok járhatnak. Fontos, hogy a szülő minél több minőségi időt – offline időt – töltsön a gyerekével, illetve folyamatosan beszélgetni kell arról, hogy nem minden kipróbálandó, ami az interneten szembejön vele, fontos egy markánsabb kritikai gondolkodást megerősíteni a gyerekekben, hogy tudja felmérni a saját erőviszonyait, mérlegeljen, hogy valóban képes-e az adott dologra, és ne tegye meg mindenáron azért, hogy kitűnjön a többiek előtt.

Kilenc-tíz éves gyerekeknek nem kellene TikTokja legyen

A Superman-kihívást kipróbáló gyerekek között tíz-tizenévesek is vannak, és szülők, pedagógusok is számolnak az arról, hogy harmadikos-negyedikes gyerekek TikTok-vidéókat készítenek magukról. Nem korai ez? – tettük fel a kérdést a pszichológusnak. Lukács-Márton Réka elismerte, ő maga sem használja, és szülőként is eléggé radikális a TikTok-használat tekintetében, ellenben tisztában kell lenniük azzal, hogy hiába próbáljuk teljesen korlátozni, mert a mai világban aki nem használja a digitális eszközöket, arra már-már félanalabétaként tekintenek. Szülőként tehát a mi feladatunk megszűrni, hogy hány éves korban, mennyi ideig, milyen tartalmakhoz férhet hozzá a gyerek. –

Nem tartom normálisnak, hogy 9-10 évesen TikTok- és Facebook-profilja legyen egy gyereknek! A sok más, egyéb veszély mellett nagyon sok perverz van az interneten, egy gyerek pedig sokkal nehezebben tudja megvédeni magát. Sokat kell beszélni a gyerekekkel az online világban leselkedő veszélyekről, hogy tisztában legyenek azzal, hogy amit megosztunk az interneten, az egy maradó udvarlány, hiába töröljük ki utólag, soha nem tudhatjuk, hogy ki mentette le – hívta fel a figyelmet a pszichológus, majd hozzátette, vannak tartalmak akár a TikTokon is, amelyekből sokat lehet ugyan tanulni, például kézimunkázni, vagy akár haját vágni, ellenben sosem tudhatjuk, hogy a gyerekünk mire használja a közösségi oldalt, így nem árt óvatosságnak lenni.

Egymást érik a durvábbnál durvább kihívások

Sajnos ezek az online térben keringő, csöppet sem veszélytelen kihívásokra alapozó „játékok” nem új keletűek, és egyre több lát napvilágot. Ilyen volt például az „ice-bucket challenge”, amikor a feladat az volt, hogy a fiataloknak magukra kell borítaniuk egy vödör jeget vagy jeges vizet. De volt fahéjas kihívás is, ami arról szólt, hogy fahéjat kell felszippanítani, ami, bár ártalmatlannak tűnhet, nem veszélytelen, hiszen bekerülhet a tüdőbe. Jóval veszélyesebb a Paracetamol-kihívás is, amelynek lényege, hogy az otthon talált összes vény nélkül kapható fájdalomcsillapítót egyszerre vegyék be a tinédzserek, majd a közösségi médián keresztül számoljanak be arról, mit tapasztalnak. De volt már időszak, amikor vonatok tetején fotózkodtak a fiatalok, hogy eleget tegyenek a kihívásnak, és sajnos halálesetek is bekövetkeztek emiatt. Néhány évvel ezelőtt Kék bálna elnevezésű, öngyilkosságra buzdító internetes játék borzolta a kedélyeket, amelynek lényege, hogy a tinik folyamatosan kellett ártsanak maguknak, a „játékvezető” arra szólította fel őket, hogy például másszanak fel egy magas épület tetejére, lopjanak el valamit az üzletből, vagy szigetelődjenek el a családjuktól, társaiktól. A végső szinten azt az utasítást kapták, hogy végezzenek magukkal. Tele van a világháló ezekkel, nincs végiggondolva, hogy milyen veszélyeket rejtethetnek, és iszonyú gyorsan jelennek meg újabb és újabb tartalmak, amelyeket a felnőttek nehezen tudnak követni.

Forrás: TikTok

Marosvásárhelyi olvasóival találkozott Kertész Erzsi

A kisiskoláskor göröngyös mindennapjairól

Kertész Erzsi Göröngyös úti iskola című könyvsorozata évek óta töretlen népszerűségnek örvend az elemi osztályosok körében, hiszen az eddig megjelent hat kötet olyan problémákat, élethelyzeteket jár körbe, amelyek az iskolában, a gyerekek körében gyakran felmerülnek, mint a barátság, a beilleszkedési nehézségek, a kiközösítés, a megfelelési kényszer vagy éppen a füllentés. A népszerű szerzővel a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron, egy jó hangulatú beszélgetésen találkozhattak a könyveit faló gyerekek, akik ötletekkel is fel-tarisznyálták őt arra vonatkozóan, hogy a sorozat következő kötetében miről szeretnének olvasni. Kertész Erzsivel, aki már visszatérő, kedves vendégnek számít Marosvásárhelyen, Makkai Kinga beszélgetett.

Menyhárt Borbála

A Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár keretében meghirdetett olvasóvetélkedőre a negyedik osztályos diákoknak Kertész Erzsi Göröngyös úti iskola sorozatának a *Leszel a párom?* című kötetét kellett elolvasniuk, és örömlükre lehetőségük nyílt személyesen is találkozni a szerzővel, betekintést nyerni a kötetek születésének a kulisszáiba, valamint feltenni neki a kérdéseket, amelyek az olvasottak nyomán foglalkoztatják őket. A szerző évekként ezelőtt már járt Marosvásárhelyen, most pedig szívesen tért vissza, hiszen, mint mondta, az igazi jutalma a munkájáért az, amikor felállhat az íróasztala mögött, és szemtől szemben találkozhat azokkal, akik olvasásuk a regényeit, véleményük van róla, akik kérdéseket tesznek fel, és kíváncsiak az emberre, aki ezeket a történeteket írja.

Komoly problémákról mesészerűen, humorral fűszerezve

A marosvásárhelyi közönségtalálkozón Makkai Kinga érdeklődésére, hogy hogyan született meg a sorozat ötlete, Kertész Erzsi elárulta, Nyulas Ágnes, a Cerkabella kiadó vezetője kereste meg vele, hogy jó lenne az általános iskolások mindennapjairól írni. Ezt a korosztályt érdekli a realitás, a hétköznapi dolgok, de ugyanakkor nyitott a fantaszra, az elképzelt, mesészerű történetekre is. – Én szívesen kalandozom mindkettőben, így örömmel fogadtam a felkérést, hogy írjak iskolás történetet. Ági elárulta, az adta az inspirációt, hogy szülőkként beszélgetve érdeklődött, miről olvasnának legszívesebben, és akkor merült fel, hogy kisiskoláskorban is vannak problémás helyzetek, önértékelési, önbizalommal kapcsolatos

más gyerek a főszereplő, noha ugyanabban az osztályban játszódik a történet, így ha több kötetbe beleolvas valaki, ugyanazokkal a gyerekekkel találkozik, nem az a főszereplő, aki az előzőben volt, de mellékszereplőként megjelenhet, és ezzel az ismerőség érzését szerette volna erősíteni a szerző, elérni, hogy a közösség részének érezzék magukat az olvasók.

Makkai Kinga kérdésére, hogy a gyakorlatban miként sikerült betekintést nyerni a kisiskolások lelki világába, hogy ennyire élethűen kerülhessenek terítékre a problémák, amelyekkel ez a korosztály a mindennapokban szembesül, a vívódások, amelyeket átélnek, Kertész Erzsi megjegyezte, ő nem gyerekpszichológus, nem ez a szakterülete, a könyvekbeli történetek megformálásakor a saját gyerekkori emlékeihez nyúl vissza, ahhoz, ami akkoriban érzelmiileg nehéz, megoldandó probléma volt számára. – A gyerekközösségekben örökzöld téma a barátság, a konfliktusok, ezek mindig foglalkoztatták a gyerekeket, és ma sincs másként. Én pont ezeket az alapérzelmeket ragadom meg a történetekben – mutatott rá a szerző.

Mint mondta, volt rá példa, hogy a Cerkabella kiadótól jött az impulzus, hogy az egyik kötetben például a bántalmazásról, csúfolódásról, kiközösítésről lenne jó írni, de van olyan is, amely a füllentésről vagy a teljesítményszorongásról szól, amiről a szerző maga szeretett volna írni, mivel saját emlékei vannak róla, vagy volt egy történet a saját iskoláskorából, ami sokáig foglalkoztatta, így ebből merítette a témát.

Kertész Erzsi elismerte, fiúkról nehezebb lenne a saját emlékeire támaszkodva írni, ellenben látta, hogy a fiai hogyan „működnek” a közösségben, így sokat merített az ő kisiskolás

éveiből is. A Göröngyös úti iskola sorozatban négy-hat az arány a lány főszereplők javára, hiszen, amint a szerző fogalmazott, nőként lányokról könnyebb írni, másrészt pedig az érzelmi dolgok kibontása egy fokkal könnyebb, lehet, hogy egy lány hamarabb elkezd beszélni a szülei vagy a barátaival az érzelmekről, míg egy fiú lehet, hogy tovább magában tartja, vagy talán nála másként nyilvánul meg ez a dolog. Például a *Gáz van* című kötet egy olyan fiúról szól, akinek elég sok nehézséggel kell szembenéznie, és az indulatok összegyűlnek benne, olyannyira, hogy egy idő után helytelen viselkedés formájában jönnek ki belőle.

A szereplőkkel együtt írják a történetet

A szereplői kapcsán Kertész Erzsi kiemelte, az íróknál fontos szabály, hogy nem használhatnak valós szereplőket a könyveikben, hiszen ezzel személyiségi jogokat sértenének, senkit nem hozhatnak abba a helyzetbe – még ha a nevét meg is változtatják –, hogy esetleg felismerhető legyen. Még ha egy emlékről is van szó, vagy egy ismerősének a története ihlette, soha nem veszi át egyben a szereplőt, ha lányal történt, fiúként tünteti fel, más életkort talál ki neki. Fontos, hogy a névnek illeszkednie kell az adott szereplő jelleméhez, így sok időt tölt névnapárak böngészésével – osztotta meg az író könyvei születésének történetét az író-olvasó találkozóra jött kíváncsi gyereksereggel. – Egy idő után a szereplők olyan önálló személyiséggé válnak, hogy elkezdik alakítani a történetet, és előfordul, hogy egészen furcsa kanyarokat vesz

ennek a fonala. Egyre azonban szoktam vigyázni, hogy nagyjából lássam előre a történet végét, hogy honnan indulok és hová jutok – tette hozzá a szerző, aki azt is elárulta, hogy a Göröngyös úti iskola csapatából az Arika nevű karakter, a második regény főszereplője a kedvence. Mint mondta, mindig kicsit zűrös karakterek állnak a szívéhez közel, akik meg tudják csavarni a történetet, hiszen íróként igazából azok a hálás szereplők, akikben ott bujkál a konfliktus lehetősége. – Arika a füllentés, hazudozás témáját hozza be a sorozatba, de ő az, aki a későbbi kötetekben is tudja mozgatni a szálakat, hiszen ennek a kislánynak mindig mindenről van véleménye, és ha mellékszereplőként „bekopogtat” egy másik történetbe, biztos, hogy azon is csavar egyet. Olyan, mintha a szereplők személyében egy kis segítő csapatom lenne, amellyel együtt írjuk a történetet – jegyezte meg nevetve Kertész Erzsi.

Makkai Kinga érdeklődésére, hogy lesz-e folytatása a népszerű sorozatnak, a szerző rámutatott, beszéltek már a folytatásról, a kiadó vezetője nemrég jött az ötlettel, hogy egy hetedik, mintegy lezáró kötet illeszkedne a sorozat végére.

A marosvásárhelyi író-olvasó találkozó végén a gyerekeknek lehetőségük nyílt megosztani a szerzővel az ötleteiket, hogy mely témákról szeretnének olvasni a továbbiakban, és egészen érdekes gondolatok láttak napvilágot, volt, aki a sportról, más a veszekedésről, az árulkodásról, a visszahúzódozó gyerekekről szeretne olvasni, de olyan is, aki szerelmi szálakat is beleszóna a Göröngyös úti iskola csapatának történetébe.

Kertész Erzsi a mai gyermek- és ifjúsági irodalom ikonikus alakja, könyvei számos elemista gyerekkel, illetve kiskamasszal ismertették meg az olvasás örömét. A közönségtalálkozón Makkai Kinga meg is jegyezte, ő maga is annyi idős volt, mint a jelen lévő gyerekek, tíz-tizenegy éves, amikor „rákapott” az olvasásra, és úgy véli, ez az a kor, amikor, ha az ember megízleli ennek az örömét, örökre a könyv szerelmese válik.

Nyolc éve jelent meg a Göröngyös úti iskola első kötete, és azóta hatkötetesre gyarapodott a sorozat, amely iskolásoknak szól iskolai dolgokról. Kertész Erzsi sorozata egy általános iskola alsó tagozatos osztályában játszódik, főhőse pedig kötetenként változik, de mindig az osztály valamelyik tanulója. Az éppen aktuális főszereplő élettörténetén és érzésein keresztül a legkülönbözőbb személyiség típusokba, a gyerekeket foglalkoztató problémákba és ezek kezelési lehetőségeibe nyerhet bepillantást az olvasó, hiszen van, hogy új tanulóként érkezik valaki az osztályba, más súlyos megfelelési kényszerrel küzd, akad, aki fél a nyilvános szerepléstől, elveszti az egyedüli barátnőjét az osztályban, vagy éppen a családján belüli változásokkal képtelen megbirkózni.

problémák, és mivel Ágnes tudta, hogy pszichológus vagyok, kérdezte, hogy fel tudnék-e erre építeni egy történetet. Szíven ütött egy kicsit, mivel rádöbentem, hogy nem igazán szoktunk komolyabban elgondolkodni azon, hogy az általános iskolás gyerekeknek is lehetnek nehézségeik, de úgy éreztem, meg kell próbálnom ezeket mesészerűen, akár humoros formában tálni – elevenítette fel a kezdeteket a szerző. Az első kötetben egy új fiú érkezik az osztályba, aki koránál és palástot visel, és mindenki nagyon furcsán néz rá; kiderül, hogy ő királynak érzi magát. – Ezzel a szimbolikus helyzettel próbáltam az önértékeléssel kapcsolatos problémákra rávilágítani, de mindvégig igyekeztem, hogy bár nehéz témáról van szó, legyen elegendő humor, barátok közötti viccelődés, hogy soha ne menjen át túlzottan komorba a történet. Az összes többi résznel is erre törekszem – árulta el Kertész Erzsi.

Annak ellenére, hogy kezdetben nem terveztek sorozatot, csak egyetlen kötetet, a visszajelzések alapján egyértelművé vált, hogy érdemes folytatni, így megszületett a második történet, amelyben a füllentés, hazudozás kapott főszerepet, a harmadikban pedig a szorongás. A sorozat érdekessége, hogy mindig

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Karácsonyi kavart sütemény

20 dkg lágy vaját, 15 dkg porcukrot, három evőkanál tejfölt, hat tojást, egy dl tejszínt, csipetnyi sót, két evőkanál darált mandulát, egy pohár (2 dl) aszalt vörös áfonyát, egy nagyobb reszelt murkot, pár darab vagdalt diót, csipetnyi fahéjat, csipetnyi szegfűszeget, egy reszelt almát, egy narancs reszelt héját 30 dkg liszttel alaposan kikeverek. Kivajazott tepsiben 180 fokon 30-35 perc alatt készre sütöm. Pisztiacikrámmal, sós karamellával még ünnepesebbé tehetjük.

Fűszeres marhaoldalas

Egy nagy darab marhaoldalas odateszek főni annyi vízzel, amennyi ellepi. Egy fej hagyma, négy fej fokhagyma, pár babérlevél, rozsmaring, egy murok, szemes bors, egy chili paprika, három marhahúsleves-kocka kerül az abálólébe. Három órán át puhára főzöm, majd az edényből kiemelt húst egy táltra helyezem, meglocsolom a lével, bekenem zúzott fokhagymával, és megszórom pirospaprikával.

Hidegen-melegen egyaránt fogyasztható. Én ajvárral szeretem.

Gyömbéres, sütőtökös, narancsos főzelék

Egy nagyobb darab sütőtököt lereszelek, egy fej hagymát apróra vágok. Kevés olajon megpárolom, megsózom, borsozom. Egy szelet gyömbért, kevés narancshéjat hozzáreszelek, nagyon kicsi fahéjat és fokhagymaport is szórok rá. Ízlés szerint megsózom, egy kis cukrot is adok hozzá, majd hat dl növényi eredetű tejszínnel addig főzöm, amíg krémes állagú lesz. A tűzről levéve két evőkanál narancslevet adok hozzá. Vajban sült natúr csirkemell- vagy pulykamellszelettel fogyasztottuk.

Lazacos sajttekercs

A tepsibe sütőpapírt helyezek, és megkenem olajjal. Szeletelt cheddar sajttal kikapátázom a sütőpapírt. (Nem a lapsajt, ami krémes állagú, hanem a másik fajta szükséges. Választottam világos színű szeletelt trappistát

fehér krémet, majd a sütőpapírral együtt elkezdtem jó szorosan felcsavarni. Jól eligazítottam, megnyomkodtam. Alufóliába csavartam, a két végét pedig, akárcsak a szaloncukrot, becsavartam. Hűtőbe tettem 4-5 órára. Ha este készítem, reggelig hűtőben tárolom, az ízek jobban összeérnek. Tetszés szerint szeleteljük. Az ünnepi asztalon pompásan mutat! A krémes rétegekre aszalt barackot, kandírozott gyümölcsöt is szórhatunk. Jól illik a lazachoz. Jó étvágyat kívánok!

Karácsonyi ajándék kisgyermeknek

Az egyetemistáknak és a munkavállalóknak is kihívás szabdá tenniük magukat az év karitatív szempontból legeseménydúsabb időszakában. Sokan mégis megteszik, mert örömet okoz számukra az önzetlenül vállalt munka, és mert nem szeretnének lemaradni egy rendkívül érdekes eseményről, amelyről oly sokat meséltek már önkéntesársaik. A cipősdoboz-akció – ahogyan a Gyulafehérvári Caritas berkeiben nevezzük – hozta így lázba az önkénteseket, akik idén is szép számban jelentkeztek segítségükre.

Orbán Júlia

Tíz önkéntes jött el a marosvásárhelyi Triplast cég raktárhelyiségébe, hogy segítsen szétválogatni, újra-rendszerezni, megszámolni és cipelni azokat a cipősdobozokat, amelyek ünnepi díszítésű csomagolásba bújtatva karácsonyi ajándékokat rejtenek szegény sorsú gyermekek számára. A Németor-

szágból érkező teherautó már napokkal azelőtt lerakta rakományát a Triplast tárolóhelyiségébe, amelyet a cég vezetősége minden évben rendelkezésünkre bocsát néhány napra az adományok tárolására és szétválogatására. A Humedica szervezet jóvoltából idén Maros megyébe 1488 cipősdoboz érkezett, amelyek

német családok által összeállított játék- és édességcsomagokat tartalmaznak. Az ajándékok egy részét a Gyulafehérvári Caritas gondozásában lévő rászoruló gyermekek kapják, akik az erdőszentgyörgyi, székelykövesdi, marosszentgyörgyi és csejdi nappali foglalkoztató központjainkat látogatják. Az adományok másik része hátrányos helyzetű családok kisgyermekéhez jut el a megyében szolgáló katolikus plébánosok révén. Sorra parkoltak be a Triplast udvarára az utánfutóval ellátott kisautók, érkeztek a környékbéli papok, pakolták, számolták a csomagokat, latoltgatták: elég lesz-e vagy sem, merthogy sok a rászoruló a körzetükben. Ajándékrendező és -szállító anyagségéddé váltak egy rövid időre, akiknek jóvoltából karácsonyi csomagot bonthat majd ki számos olyan kisgyermek, aki enélkül talán egyáltalán nem részesülhetne ajándékban a szentesten. A cipősdobozokat a helyi plébániákon, a marosvásárhelyi Szent Erzsébet Egyesületnél, illetve a Gyulafehérvári Caritas Maros megyei nappali foglalkoztató központjaiban osztják majd ki december 9–23. között az alábbi településeken: Ákosfalván, Folyfalván, Göcsön, Somosdon, Cserefalván, Kisgörgényben, Bordoson, Csöbön, Székelyszálláson, Székelyvéckén, Zsákonon, Jobbágyfalván, Csíkfalván, Kerelőszentpálon, Magyardellőn, Ugrán, Radnóton, Kutyfalván, Marosjára-

ban, Péterlakán, Körtvélyfáján, Gernyeszegen, Kisillyén, Jobbágytelkén, Hodoson, Nyárádselyében, Nyárádmagyaróson, Torboszlón, Seprődön, Székelykálban, Iszlóban, Erdősínadon, Szőkefalván, Abosfalván, Mikfalván, Dicsőszentmártonban, Marosvásárhelyen Remeteszegen és a Hidegvölgyben, Mezősámszondon, Szabédon, Mezőfelében, Mezőbándon, Mezőmadarason, Szénáságyon, Mezőfeketén, Nagyernyében, Sáromberkén és Görgényüvegcsűrön. Egy kérdés maradt már csak megválaszolatlanul. Miért szeretnek az önkéntesek évről évre részt venni a cipősdobozválogatásban, amikor többórás nehéz fizikai munka vár rájuk egy

hideg, huzatos raktárban? Amíg ebédeltünk, jó beszélgetés alakult ki a téma mentén, amelyből befejezőképpen megosztjuk a legfrappánsabb mondatokat: „Engem ez az esemény hangol rá az ünnepekre. Szeretek bebújni a dobozokba. Ilyenkor manónak képzelem magam, aki azért szorgoskodik, hogy az ajándékok minél több rászoruló gyerekhez eljussanak. Jó érzés be gondolni abba, hogy ezek az ajándékok szegény sorsú gyerekekhez jutnak el, akikhez másként lehet, hogy nem jönne az angyal. Nemcsak kapálással és gyomlálással lehet világot megváltani, hanem a gondolatokkal is, amelyeket átélünk közben.”

A művész, aki híres zenész is lehetett volna (1.)

Szilágyi Mihály

„Lehettem volna oktató, nem ily töltőtoll koptató...” – hangzik ismerősen József Attila önmagának ajánlékba írt verse. De csak lehetett volna, és tudjuk jól, miért nem lett középiskolai tanár. Ehelyett azonban a költő tragédiája az irodalom javát szolgálta, mert távol tartva a tanárkodástól, József Attila kitűzte magának a sokkal magasabbra álló célt: „En egész népem fogom/ nem középiskolás fokom/ tanítani!”

A zenetörténet egyik elképesztően virtuóz zongoraműveket komponáló szerzője lehetett volna akár kítűnő zongorista is, de nem lett, mert saját maga okozta előadói karrierjének kerékbe törését. Robert Schumann úgy lett zeneszerzővé, hogy egy saját maga által kitalált módszert vetett be ujjainak erősítésére. A végeredmény az lett, hogy lebénult Schumann jobb kezének mutató- és középső ujját – az izületei feladták a harcot. Nem lehetett zongorista – helyett zeneszerzővé vált. Saját tragédiájából az egész világ nyert: sok-sok gyönyörű zeneművet, amit a megrokkant zeneszerző komponált.

Aztán volt egy ember, aki nem lehetett festőművész; hiába mutatta be képzőművészeti alkotásait Bécsben a Képzőművészeti Akadémián, kétszer is elutasították. Lehetett volna neves vagy kevésbé ismert festő, aki műteremben vagy kinn a természetben egy festőállvány társaságában eszélte volna az idilli világot. De nem így alakult Adolf Hitler karrierje...

Tamási Áron példás falusi gazda

is lehetett volna. Ha manapság történne ugyanaz, ami egykor a kis Áronnal megesett, világraszóló hírkerekedne belőle, újságok, tévécsatornák, internetes szenzációhajhások zarándokolnának el a Tamási-portára, és nem kímélnék a család kutyáját sem attól, hogy berekedésig ugasson, csak hogy újabb információt kaphassanak a nagy hírről: hogyan lőtte el a kilencéves gyerek az ujját egy pisztollyal.

akadémia felvételijén, de a szigorú bizottság sem hegedűst, sem leendő zeneszerzőt nem látott a jelentkező fiatalban. Nem lehetett hivatásos zenész, sem festőművész – mert ahhoz is volt tehetsége –, helyett orvos, író, zenekritikus és amatőr zenész meg zeneszerző vált belőle. És ami rendkívülinek számít, hogy József, István és Izabella neve is volt!

A Csáth Géza név írói álnév, így

Csáth Géza és Kosztolányi Dezső

Akkor azonban – mivel szinte minden valamirevaló családnak volt fegyvere – nem lett szenzáció az ügyből. Annyi következménye azonban mégis lett az esetnek, hogy kaptunk egy író Tamási Áron személyében.

A magyar irodalom- és zenetörténelemben egy másik élettörténet is hasonló a fentiekhez. Volt, aki szintén próbálkozott Pesten a Zene-

ismerjük azt az embert, aki Brenner József István Izabella néven került be a szabadkai anyakönyvbe. Egyik magyar íróknak szintén meglepő nevet viselt: Kosztolányi Dezső István Izabella. Az életrajzokat olvasva kiderül, hogy Csáth Géza és Kosztolányi unokatestvérek voltak, emiatt egyre érdekesebbé válik az Izabella nevűk. Kosztolányi életrajzában találjuk meg a furcsaság tit-

kát: a kisgyerek keresztelésekor örökölte keresztzülei nevét is, így Hofbauer István és Oravec Izabella saját nevüket is adták keresztgyermeküknek. Ebből az eljárásból arra következtethetünk, hogy Brenner Józsefnek is ugyanez a pár volt a keresztzülei, és így lett ő is István és Izabella is.

Brenner József 1887. február 13-án született Szabadkán. Bár édesapja főügyész volt, jó zenészként és zenepártolóként ismerték a városban. Dr. Brenner József ügyvéd alapította meg Szabadkán az Első Magyar Dalkört. A kis József sokoldalú tehetsége hamar megmutatkozott. Édesapja, látva a gyerek zene iránti hajlamát, hegedűművészt szeretett volna nevelni a fiából. Kisgyerekként hamar megtanult hegedülni és zongorázni. Szeretgázó érdeklődése azonban a képzőművészet felé is ígéretesen kacsingatott. Az unokatestvér és barát Kosztolányi csodálattal nyilatkozott kis rokonáról: „Érdekes gyerek is ez az én Jóska öcsém! Mindenbe sebtébe belefog, most franciául, két nap múlva angolul tanul, most híres hegedűművész akar lenni, most bámulatra méltó festő!”

Bár kapkod, sok minden érdekl, jól halad a zenetanulással. A Bácskai Hírlap 1902 májusában közölte a cikkíró Braun Henrik áradozását, miszerint „három hegedűszámról emlékezem még meg. Első helyen Brenner József VI. osztályos tanuló, aki Sarasate Cigányénekét játszta el komoly tudással, tisztán, kítűnő technikával és csodálatosan meleg érzéssel. Bármely előkelő hangverseny keretében megállja he-

lyét a fiatal művész, aki a közönség szünni nem akaró tapsaira Schubert egy bájos zenei költeményét, A méhecske címűt játszta el”. Tehát már a sajtó is felfigyelt zenetudására. József tovább kamatoztatta tehetségét, mert egy év múlva egy jótékonsági rendezvényen azzal lepte meg hallgatóit, hogy egy Sípos Antal nevű zeneszerző Honvág című vonósnyegyeseben ő volt az első hegedűs. A sajtó ekkor is elismerően nyilatkozta, hogy a Honvág című mű szép, és Brenner József gyönyörűen játszott. A mű pozitív fogadtatása után csak egy év elteltével derült ki a gyereksíny: a Honvág nem Sípos műve volt, hanem Brenner József volt a szerző.

A gimnazista Brenner József egyre szorosabban kötődött a zenéhez. Nyolcadikos korában (ez a mai érettségizőknek felelt meg) arról írt Kosztolányinak, hogy azért jár az iskola önképző körébe, hogy népszerűsítse a diákok körében Beethovent, Chopint, Wagnert és Lányi Ernőt (aki később megalapította a Szabadkai Filharmóniát). Ekkor úgy látta, hogy a zene lesz élete hivatása. Érettségi után, 1904-ben Budapestre utazott, hogy felvételizzen a Zeneakadémiára. Hegedűt és zeneszerzést szeretett volna tanulni. Egy saját művét mutatta be a bizottságnak, de Mihalovich Ödön igazgató gyengének találta a játékát, Koessler János pedig nem látott fantáziát a szerzeményében. Az álomkarrier éles fordulót vett, és az ifjú József az orvosi egyetemen kötött ki – oda sikeresen felvételizett.

1906-tól egyre több lapban jelentek meg írásai Csáth Géza névvel.

		ISMERETLEN SZEMÉLY	RÓMAI HAT NŐI NÉV (NOV. 4.)	VERSENY-SZÁN	...APA (NAGYAPA NAGYAPJA)	MAGYAROS DAL	RAG, A -VA PÁRJA ILION	FRANCIA VÁROS	ERIKA EGYIK BECÉZÉSE	MUTATÓSZÓ	HALPETE	LÉTEZIK PETRARCA MŰZSÁJA	KORTYOL-NIVALÓ	HÍM JUH	ÖSSZE- VISSZA MÉR!
Titus Maccius Plautus órómai vígjátékíró egyik szentenciáját idézzük a rejtvény fősoraiban.		1.													E
		SZOLMIZÁ- CIÓS HANG		ANTIKVITÁS AZ ARZÉN VEGYJELE			HANGA SZOVJET VADÁSZRE- PÜLŐGÉP					NYOMÁS- EGYSEG (V.) MVHELYI FES- TŐ (GÉZA)			
		SÉMI NÉP KÁIN TEST- VÉRE			OLIMPIAI SPORTÁG PONTOK SORA					JOBBDALI FOGATLÓ OSTROMOL				ÉSZAK (RÓV.) NŐI NÉV (AUG. 18.)	
2.	É	MÁS VALLÁSRA TANÍT	FÉRFINEV (FEBR. 27.) HEVENY		KENT KENYÉR BEHAJTOTT TENYÉR				ARAT MÁROSVÁ- SÁRHELYI TETŐ					SZINTÉN BÉKÉS... (SZÍNÉSZNŐ)	
		BIZTOS, SZILÁRD		MOLIBDÉN VEGYJELE MINI LÁDA		ATTÓL KEZDVE! SAV- CSEPPEKI		SÁTOR- BEJÁRATI ELLÁT		OSZTRÁK, SVÉD AUTÓJEL SÓHAJ			NÉMET FOLYÓ NÖMEN NES- CIO (RÓV.)		
		HARC NÉLKÜLI ÁLLAPOT	TÖRÖK VÁROS KEZDŐPONT				ANEKDOTA SZÁNDÉ- KOZÓ				... PANN (RO- MÁN ÍRÓ) ALGÉRIA FŐVÁROSA				
		RENEGÁT		SZLOVÁK ÁRVA (F.) KUKORICA- PÁLINKA			NEBRASKAI VÁROS AZON A MÁ- SIK HELYEN					NŐI SZEREP (GULDENBURG) KAKADU FEJDÍSZE			
		BECÉZETT TITANILLA		ERŐSZAK- KAL ELVESZ ARATI!		AZ ANÓD PÁRJA TALÁRI!				AZ ELBA MEDRE! ÓRÓMAI RÉZPÉNZ			KIS HÁZ FÁBA VÉS		
		CÉGFÉLE (RÓV.) MENJI (OLASZ)		REJTETT TÉNY ROSSZA TESZ		FÉRFINEV (MÁRC. 7.) NEHÉZFÉM				ÓGÓRÓG PIACTÉR RUHA TAR- TOZÉKA				RÓMAI 50 ZENEKART MEGÁLLÍTÓ	
			SZÓT TOLD MŰLIK		NEHEZTEL ÁLMOS ANYJA				SZILÁGYI M. VÁROS KIS TÖMEG- EGYESÉG					ALÁ VILLAMOS BUSZ	
		KANTON RÉSZEI		EBLAK A TEA AL- KALOÍDJA		TOVA POZITÍV ELEKTRÓD	ODA-VISSZA FÉRFINEV A SZÁMÁRA		GYORS A SZÉLEINI! ... PELIN, BOLGÁR ÍRÓ		ZOKOG HOSSZÚ (ANGOL)			TÍZ (ANGOL) AZ URÁN VEGYJELE	
		A HÁZBAN		...DE VALERA (ÍR POLIT.) RÉSZBEN TÉTOVA!			NYÁJAT HAJT TENGÉR (ANGOL)				TORINO (NÉMETÜL) A TETEJÉRE				
		NÖVÉNYT TELEPÍT			NOBILIS ASSZONY- NÉVKÉPZŐ			ORA ET ... (IMÁDKOZZ ÉS DOLGOZZ) TŰZEL						...BABA (KANETO FILMJE)	
				VEGYIKÖ- TÉS-FÉLE FÉLÉVI!		KELETI FALISZÓTTES NITROGÉN VEGYJELE				TILTÓSZÓ OSZTRÁK AUTÓJEL		BUDAPESTI EGYETEM (RÓV.) FÉLTÓ!			
		NAGYON RÉGI											AZ IDŐ HATÁRAI!		L.N.J.

December 5-i rejtvényünk megfejtése: **Ne foszd meg magad az örömtől, még ha az öröm veszélyt rejteget is.**

Gironában is megőrizte hibátlan mérlegét Szoboszlai Liverpoolja

A Szoboszlai Dominikkal felálló Liverpool FC 1-0-ra győzött a Girona vendégeként a labdarúgó Bajnokok Ligája alapszakaszának keddi játéknapján, ezzel a tabellán éllovas angol együttes változatlanul hibátlan, hat meccsből hatot nyert.

A magyar válogatott csapatkapitánya végigjátszotta a találkozót, amely nem hozott túl sok helyzetet, és végül Mohamed Szalah tizenegyesből szerzett gólját döntötte el.

A BL-játéknappal más kora esti meccsén a Dinamo Zágráb és a Celtic játszott egymással gól nélküli döntetlent a horvát fővárosban.

Később a Gulácsi Péterrel és Willi Orbánnal felálló RB Lipcse 3-2-es vereséget szenvedett a vendég Aston Villától. A magyar válogatott kapus és védő egyformán végigjátszotta a lipcsei mérkőzést, amely fordulatossá hozta, és a birminghami együttes a 85. percben szerzett góllal tudta megnyerni. A Lipcse vereségével eldőlt, hogy Gulácsiék az utolsó két forduló eredményétől függetlenül biztosan nem tudnak továbbjutni a rájátszásba.

Életben tartotta ellenben továbbjutási reményeit a Real Madrid, amely nagy sztárjainak, Kylian Mbappénak, Vinícius Juniornak, valamint Jude Bellinghamnek a góljaival szintén 3-2-re győzött az Atalanta otthonában. Ugyancsak reménykedhet még a továbbjutásban a Paris Saint-Germain, amely egy számára kulcsfontosságú találkozón 3-0-s sikert aratott Salzburgban.

Nagy „skalpot” gyűjtött be a német bajnokságban címvédő Bayer Leverkusen, amely az előző idényben olasz bajnok és tavaly BL-döntős Internazionalet verte otthon 1-0-ra Nordin Mukiele 90. percben szerzett góljával. A Bayern München kiütéses, 5-1-es győzelmet aratott a pályaválasztó Sahtar Donyeck felett Gelsenkirchenben, a BL-idény megkezdésécsapataként számom tartott francia Brest pedig 1-0-ra verte a vendég PSV Eindhovenet.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, 6. forduló: RB Lipcse – Aston Villa 2-3, Bayer Leverkusen – Internazionale 1-0, Atalanta – Real Madrid 2-3, Club Brugge – Sporting Lisszabon 2-1, Sahtar Donyeck – Bayern München 1-5, RB Salzburg – Paris Saint-Germain 0-3, Brest – PSV Eindhoven 1-0, Girona – Liverpool 0-1, Dinamo Zágráb – Celtic Glasgow 0-0.

Ma a televízióban

* 17.30 óra: Asztana – Chelsea (DigiSport 2, Prima Sport 2)
* 19.45 óra: PAOK Szaloniki – Ferencváros (M4 Sport, DigiSport 3, Prima Sport 2), Hoffenheim – FCSB (DigiSport 1, Prima Sport 1), Viktoria Plzen – Manchester United (DigiSport 2, Prima Sport 3), AS Roma – Sporting Braga (DigiSport 4)
* 22.00 óra: Glasgow Rangers – Tottenham (DigiSport 2, Prima Sport 2), Ajax – Lazio (DigiSport 3, Prima Sport 3), Olympique Lyon – Eintracht Frankfurt (DigiSport 4)

Magyarország a 2. helyről jut az Eb-elődöntőbe, Románia a 11. helyen zárt

A magyar női kézilabda-válogatott 30-27-re kikapott a világbajnok, olimpiai ezüstérmes francia csapatól kedden az Európa-bajnokság

Vámos Petra (bal) és a francia Onacia Ondono a női kézilabda Európa-bajnokság középdöntőjének Magyarország – Franciaország mérkőzésén a debreceni Főnix Arénában 2024. december 10-én. Fotó: MTI/Czeplédi Zsolt

debreceni, középdöntős csoportjának utolsó fordulójában, így második helyen zárt, és a pénteki, bécsi elődöntőben Norvégiával találkozott. Golovin Vlagyimir szövetségi kapitány szerint csapata már kopogtat a világelit ajtaján, de ez a vereség megmutatta, hogy „még nincsenek készen”, sokat kell tapasztalniuk ahhoz, hogy hasonló csatákat meg tudjanak nyerni.

Ugyancsak kedden Románia 29-24-re kikapott Lengyelországtól, így a 11. helyen fejezte be az Európa-bajnokságot. A válogatott edzője, Florentin Pera szerint csapata eredményei meghaladták a várakozásokat, azonban játékosai csalódtak, mert úgy érzik, többre is képesek lettek volna. Azonban a szövetség által megjelölt célt, hogy a 8. és 12. hely között végezzenek, teljesítették.

A keddi játéknap harmadik mérkőzésén Svédországgal 25-24-re felülmúlta Montenegrót, így a skandináv együttes az ötödik helyért játszhat.

Európai focikörkép

* **Angol Premier Liga, 14. forduló:** Bournemouth – Tottenham 1-0, Arsenal – Manchester United 2-0, Aston Villa – Brentford 3-1, Everton – Wolverhampton 4-0, Fulham – Brighton & Hove Albion 3-1, Manchester City – Nottingham Forest 3-0, Newcastle United – Liverpool 3-3, Southampton – Chelsea 1-5; **15. forduló:** Aston Villa – Southampton 1-0, Brentford – Newcastle United 4-2, Crystal Palace – Manchester City 2-2, Fulham – Arsenal 1-1, Ipswich – Bournemouth 1-2, Leicester – Brighton & Hove Albion 2-2, Manchester United – Nottingham Forest 2-3, Tottenham – Chelsea 3-4, West Ham United – Wolverhampton 2-1. **Az élcsoport:** 1. Liverpool 35 pont, 2. Chelsea 31, 3. Arsenal 29.

* **Spanyol La Liga, 18. forduló:** Athletic Bilbao – Villarreal 2-0, Atlético Madrid – Sevilla 4-3, Betis – FC Barcelona 2-2, Osasuna – Alavés 2-2, Leganés – Real Sociedad 0-3, Girona – Real Madrid 0-3, Valencia – Rayo Vallecano 0-1, Las Palmas – Valladolid 2-1, Celta Vigo – Mallorca 2-0, Getafe – Espanyol 1-0; **19. forduló:** Athletic Bilbao – Real Madrid 2-1. **Az élcsoport:** 1. FC Barcelona 38 pont, 2. Real Madrid 36, 3. Atlético Madrid 35.

* **Olasz Serie A, 15. forduló:** Atalanta – AC Milan 2-1, Fiorentina – Cagliari 1-0, Genoa – Torino 0-0, Hellas Verona – Empoli 1-4, Inter – Parma 3-1, Juventus – Bologna 2-2, Monza – Udinese 1-2, Napoli – Lazio 0-1, AS Roma – Lecce 4-1, Venezia – Como 2-2. **Az élcsoport:** 1. Atalanta 34 pont, 2. Napoli 32, 3. Inter 31, 4. Fiorentina 31, 5. Lazio 31.

* **Német Bundesliga, 13. forduló:** Bayer Leverkusen – St. Pauli 2-1, VfB Stuttgart – Union Berlin 3-2, Bayern München – Heidenheim 4-2, Eintracht Frankfurt – Augsburg 2-2, Hoffenheim – Freiburg 1-1, Wolfsburg – Mainz 4-3, Mönchengladbach – Borussia Dortmund 1-1, Bochum – Werder Bremen 0-1, Holstein Kiel – RB Lipcse 0-2. **Az élcsoport:** 1. Bayern München 33 pont, 2. Eintracht Frankfurt 27, 3. Bayer Leverkusen 26.

* **Francia Ligue 1, 14. forduló:** Nice – Le Havre 2-1, Auxerre – Paris St. Germain 0-0, St. Etienne – Olympique Marseille 0-2, Angers – Lyon 0-3, Lens – Montpellier HSC 2-0, Strasbourg – Reims 0-0, AS Monaco – Toulouse 2-0, Lille – Brest 3-1, Nantes – Stade Rennes 1-0. **Az élcsoport:** 1. Paris St. Germain 34 pont, 2. Olympique Marseille 29, 3. AS Monaco 29.

Jó első félidő, hibák a másodikban

Bálint Zsombor

Bátran játszott a mezőny egyetlen veretlen csapatának, a Steauának az otthonában a Nyárádtői Unirea 2018 a labdarúgó 2. liga 16. fordulójában rendezett mérkőzésen, azonban nem sikerült pontot rabolnia, noha az első félidő alapján reménykedhetett volna benne. A második félidőben elkövetett hibák azonban végzetesnek bizonyultak.

A mérkőzés, amint várható volt, a bukarestiek mezőnyfőlényével

rajtolt, az idő teltével azonban Nyárádtó egyre nagyobb bátorságra kapott, és néhány veszélyes akciót is vezetett. Mi több, a félidő legnagyobb lehetőségét Magyarai hagyta ki. Az első kapura tartó lövést Maeschi adta le a 3. percben, erre Bogdan a 10. percben válaszolt. A 20. percben, egy szöglet után Vinău az ötös sarkáról mellé fejt, a 24. percben Chipirliu éles lövése kipattant Geantáról, Heras azonban nem tudta megkaparintani. A 31. percben maradt ki a legnagyobb lehetőség Frânculescu kapuja előtt. Egy bal

oldali beadásra a berobbanó Magyarai három méterről a kapu felé pöckölt a labdát, Frânculescu azonban vetődve lábbal védett. A labda még hosszú másodpercekig ott pattogott az ötösön belül, azonban Zukanović nem tudta a kapu felé irányítani. Mi több, a félidő végéig újabb nyárádtói helyzetek maradtak ki. A 40. percben egy megpattanó távoli lövést a Steaua kapusa ügyyel-bajjal tornászott szögletre, míg a 41. percben Chinteş hat méterről Sierrába lötte a labdát.

A második félidő azonban Chinteş nagy bakijával kezdődött, aki óvatlanul csúszott be Drăghici-né a tizenhatoson belül, s Chipirliu már a félidő első percében vezetéshez juttatta a csapatát a megítélt

büntetőből. Miután az 50. percben Coza mentett Chipirliu elől az ötösön, Nyárádtó még rövid ideig reménykedett, és az 59. percben Magyarai egyenlített egy jobb oldalról beadott labdából. Valljuk be, Nyárádtó csatára méretes lesről indult, ám a 2. ligában nincs videóbíró. Chipirliut azonban egyre nehezebb volt megállítani. A Steaua csatára a 65. percben fejt egy kapufát, majd egy perccel később megiramodott a bal oldalon, fakép-nél hagyta Chinteşet, majd elfektette mindkét középhátvédet, és a bal alsó sarokba bombázott. Noha a Maros megyei csapat megpróbált ismét kapaszkodni, az önbizalom elpárolgott, és a Steaua újabb lehetőségeket hagyott ki. A 69. percben Heras keresztlövése súrolta a bal

kapufát, a 75. percben pedig ismét Chipirliu volt veszélyes, aki egyedül vezette rá Geantá kapujára, ám emelése elkerülte a kaput. Nyárádtó a 72. percben volt közel a góllhoz, amikor Coza nem tudta hat méterről a kapu felé irányítani a szabadrúgásból beívelt labdát, a 86. percben pedig Blidărean megpattanó lövése okozott gondot Frânculescunak.

A Nyárádtói Unirea 2018 az idényt hazai pályán zárja, szombaton a Foksányi CSM 2007 lesz a vendége a 17. fordulóban.

Eredményjelző

2. liga, 15. forduló: Sellemberki CSC 1599 – Bukaresti Steaua 0-1, Concordia Chiajna – FC Universitatea 1948 Craiova 0-2; **16. forduló:** Nagyvárad FC Bihor – Chindia Târgoviște 1-0, FC Universitatea 1948 Craiova – FC Câmpulung Muscel 2-0, Újszentesi CSC – CS Afumați 0-1, Foksányi CSM 2007 – Sellemberki CSC 1599 2-1, CSM Slatina – Vajdahunyadi Corvinul 1923 1-0, Concordia Chiajna – CS Mioveni 9-0, Resicabányai CSM – CS Voluntari 0-2, Bodzavásári Metalul – Karácsonkői Ceahlăul 2-0, Bukaresti Steaua – Nyárádtói Unirea 2018 2-1, FK Csíkszereda – Bukaresti Metaloglobus. A CFC Argeş Piteşti állt.

Jegyzőkönyv

2. liga, 16. forduló: Bukaresti Steaua – Nyárádtói Unirea 2018 2-1 (0-0).

Bukarest, Steaua stadion. Vezette: Valentin Naidin (Turnu Măgurele) – Florin Iftode (Tg. Bujor), Bianca Florea (Ploieşti). Tartalék: Nicolae Breoi (Ploieşti). Ellenőrök: Silviu Crângaşu (Ploieşti), George Constantinescu (Slatina).

Steaua: Frânculescu – Beţa, Vírtej, Ad. Ilie, Drăghici, Iglesias (89. L. Pop), Sierra, Maeschi (46. Matei), Nedelea (46. Răsdan), Chipirliu (89. Kereki), Heras (81. Dane).

Nyárádtó: Geantă – Chinteş (71. Blidărean), Coza, D. Pop, Ciubotaru, Bogdan (81. Barstan), Vinău, Cruceru (71. Savin), Bîrnoi (71. Şerban), Magyarai, Zukanović.

Gólszerzők: Chipirliu (46. – büntetőből, 66.), illetve Magyarai (59.).

Nem zárt kapus mérkőzés volt, mégis mintha az lett volna. Fotó: a Steaua Bukarest közösségi oldala

Jövőre a szalakóta védelmére irányul a figyelem

A Milvus Csoport sajtótájékoztatóján számolt be az idei környezetvédelmi, madárvédelmi és nevelési tevékenységéről. A sajtótájékoztatót Papp Tamás, a Milvus Csoport ügyvezető igazgatója az újonnan elfogadott természet-helyreállítási jogszabály fontosságáról beszélt, Bärbos Lőrinc biológus a 2025-ös év veszélyeztetett fajának, a szalakótának szentelt programot ismertette, míg Miholcsa Andrea a környezeti nevelés fontosságát emelte ki.

Mezey Sarolta

Folytatódnak a monitorozó és fajvédelmi programok

Papp Tamás kiemelte, hogy az elmúlt év is kihívásokkal volt tele, nem igazán kedveztek a körülmények a civil szervezeteknek. Pályázati kiírás, támogatás kevés volt, a politikum továbbra sem partnerként kezelte a természetvédő szervezeteket, hanem inkább ellenségként állítja be őket, és ez különösen éles volt a választási kampányban. Ennek ellenére sikeresen folytatták tevékenységeiket a természet szolgálatában.

A korábbi években elkezdett fontos tevékenységeinket folytattuk – pl. a monitorozó programjainkat, amelyek a madárpopulációk „egészségi állapotát” hivatottak felmérni – most is zajlik a téli ragadozómadár-megfigyelés, amelyben sok önkéntes segít nekünk. Folytatjuk a fajvédelmi programjainkat, itt bevezettünk egy újdonságot: elindítjuk Az év veszélyeztetett faja című programot – minden évben egy veszélyeztetett fajjal fogunk hangsúlyosan foglalkozni –, megpróbálunk minél többet tenni a faj védelme érdekében, megismertetni az emberekkel a fajt, a gondokat. Az első ilyen kiemelt faj a szalakóta.

Bár semmilyen állami támogatást nem kapunk továbbra sem, sikerült fenntartanunk a madárkórházunkat, több száz madarat ellátva az idén is – tájékoztatót Papp Tamás ügyvezető igazgató. Hozzátette, hogy hangsúlyos a nevelési programjuk, hiszen hosszú távon csak ez vezet eredményre. Szeretnék kiterjeszteni a szemléletformáló tevékenységeiket a felnőttekre is, ezért már az idén is több olyan eseményt szerveztek a Betfair Romania Development segítségével, ahol felnőttek is részt vehettek, és betekintést nyertek a madarak világába az énekesmadár-gyűrés és gólyagyűrés révén vagy madárhangos sétákon. A Milvus Csoport idén is nemzetközi fotóversenyt, továbbá 3 hónapos madárgyűrés tábort szervezett a Fekete-tenger partján.

Elfogadták az EU-s természet-helyreállítási jogszabályt

Rég nem hoztak a természet javát szolgáló EU-s szintű politikai jogszabályt. A természet helyreállítására vonatkozó törvényt, aminek a gyakorlati végrehajtását várják, végül augusztusban fogadta el az Európai Környezetvédelmi Tanács.

Ezzel a jogszabállyal a következőket kellene elérni: 2030-ig az EU területének 20%-án, 2050-ig az összes ökoszisztéma helyre kell legyen állítva és 25 000 km folyót kell eredeti állapotába visszaállítani. Az összes madár- és lepkepopulációt – elsősorban a mezőgazdasági területekhez köthető madárfajokat – vissza kell telepíteni. A törvény tiltja a városi zöldterületek felületének és lombkorona-fedésének a csökkenését 2030-ig.

Fotó: Milvus

Veszélyben a madárvilág egyik legszínesebb faja

Bärbos Lőrinc a szalakótát mutatta be. Egy galamb méretű vonuló madár, tollazata rendkívül színes és összetéveszthetetlen, így az ország madárvilágának egyik legszínesebb faja, amit a természetkedvelők különösen nagyra értékelnek. Romániában nagyobb számban a Kárpát-medencén kívül fordul elő: a Duna-deltában, a Duna menti síkságon, Moldvában, Dobruzsában, Havasalföldön és Olténiában. A Nyugat-Alföldön kisebb számban, szórványosan fordul elő, ahol elszigetelt párok vagy kis populációk alkotják az állományt. Ezek a populációk kapcsolatban állnak a magyarországi és szerbiai állományokkal. A szalakóta nem épít saját fészket, hanem tojásait fák odvaiba és természetes üregekbe rakja le, de gyakran foglal el mesterséges odúkat is. A Kárpát-medencén kívüli populáció a löszfalakban is költ,

pontosabban a gyurgyalagok által vájt üregekben, illetve beton villanyoszlopok üregeiben. Ez a viselkedés hiányzik a Nyugat-Alföldön élő állományok esetében. Maros megyében nemigen láthatunk szalakótát.

A nyugat-romániai szalakóták megőrzésére irányuló tevékenységeket a Milvus Csoport végezte 15 Natura 2000 területen A szalakóta védelme a Kárpát-medencében (LIFE13/NAT/HU/000081) című projekt keretében.

A projekt során több mint 850 mesterséges odút helyeztünk ki, hogy középtávon biztonságos költési feltételeket biztosítsunk a faj számára a projekt területén. Sajnos ezek egy részét vandál kezek tönkretették, az akció mégis sikeres volt, a projekt első évében ismert 84 párból az állomány az ötödik évre 217 párra nőtt. A hosszú távú költési helyek biztosítása érdekében 6.250 facsometét ültettünk el különböző méretű facsoportokban a költés szempontjából kedvező,

de fáktól mentes területeken. Egy másik fontos természetvédelmi intézkedésként 1.030 középfeszültségű villanyoszlopot szigeteltünk a szalakóták által legsűrűbben lakott régiókban, ezzel megakadályozva a madarak áramütéses elpusztulását – számolt be a tevékenységről Bärbos Lőrinc.

Kétezer diákhoz jutottak el

Miholcsa Andrea a környezeti nevelés fontosságát emelte ki.

Elmondta, hogy 2024-ben 296 nevelő tevékenységet, két tábort, egy fesztivált és egy állatkerti eseményt, tíz kirándulást szerveztek 53 rendszeres csoportnak (700 gyerek részvételével). Alkalmi tevékenységeken kétezer diákhoz jutottak el. Részt vettek a Bolyai Nyári Akadémián, ahol pedagógusoknak tartottak műhelymunkát. Tevékenységeiket Maros, Hargita, Brassó, Kolozs, Bihar megyében folytatták.

Temesvár 1989 címmel nyílt kiállítás szerdán a Magyar Nemzeti Múzeumban

Temesvár 1989 címmel nyílt kiállítás szerdán a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ (MNMKK) kertjében; a tárlat az 1989-es romániai forradalom első lángjának, a temesvári eseményeknek állít emléket.

A kiállítás megnyitóján Nagy János, a Miniszterelnöki Irodát vezető államtitkár kiemelte: 35 évvel ezelőtt a román szabadság egy kis temesvári parókiáról indult el. Az eseményekkel kapcsolatos személyes élményeit felidézve elmondta: Tökés László és a temesvári felkelők kitörőlehetetlen emlékeivé váltak, a bátorság és a hősiesség példáivá.

„1989-ben két nép, két nemzet együtt küzdött a szabadságért, együtt küzdött Közép-Európáért” – fogalmazott.

Ma ismét kezdjük megérteni, hogy a Kárpát-medence népei „egymásra vannak ítélve”. Külön-külön elsüllyedünk, vagy felismerve közös érdekeinket, együtt emelkedhetünk – mondta az államtitkár, kiemelve: ezt mutatja meg 1989 adventje.

Közép-Európa népeinek közös az otthona, közös a történelme. Azon dolgozunk, hogy a jövőnk is közös lehessen – mondta Nagy János, kiemelve, hogy ezért tekint Magyarország partnerként Romániára. „Ha a Jóisten és az uniók belügyminiszterek tanácsa holnap úgy dönt, a magyar uniók elnökség el fogja érni az egyik legfontosabb célkitűzését, Románia a schengeni térség teljes jogú tagjává válik” – fogalmazott.

„Soha többé ne engedjünk teret olyan erőknél, amelyek szembe akarják fordítani egymással az itt élő nemzeteket!” – mondta a politikus. „A jó példa itt van a szemünk előtt. Itt látható ezeken a képeken” – hangsúlyozta, hozzátéve: ez jelenik meg abban

is, hogy a két ország múzeumi együtt hozták létre a kiállítást.

Zsigmond Gábor, az MNMKK főigazgatója felidézte: 35 éve, 1989. december 11-én a Magyar Televízióban Tökés László temesvári református lelkész adott interjút, hogy Magyarországon és az egész világon megtudják, milyen körülmények közé kényszerítette az embereket Ceaușescu diktatúrája.

Kiemelte: kötelességük megemlékezni ezekről az eseményekről, és az ország első múzeumaként missziójuk, hogy minél nagyobb közönség számára mutassák be a temesvári forradalom képkockáit, megismertessék az események pontos és hiteles menetét, felvillantva a legfontosabb történéseket, hogy felhívják a figyelmet a diktatúra és az elnyomás áldozataira és a forradalmi időszak hőseire.

A főigazgató köszönetet mondott Gino Rado, a temesvári 1989-es Forradalom Emlékhely igazgatójának az együttműködéséért, valamint kiemelte: az intézmény budapesti bemutatkozásával párhuzamosan Temesváron az 1956-os magyarországi forradalom és szabadságharcról mutatnak be egy tárlatot az MNM fotógyűjteményéből.

Gino Rado kiemelte: a temesvári 1989-es Forradalom Emlékhely és a Magyar Nemzeti Múzeum között több éve gyümölcsöző együttműködés van, már a múzeum harmadik kiállításának adnak otthont.

A Temesvár 1989 című kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeum udvarán, a megnyitő napján, 2024. december 11-én.

Fotó: MTI/Balogh Zoltán

Hangsúlyozta: különleges a kapcsolat Temesvár és Budapest között. Mint mondta, az 1956-os események idején Temesvár szolidáris volt a magyar forradalommal.

Évek múlva 1989-ben a temesvári lakosság úgy ment ki az utcára, hogy tudta, hogy a magyar nép mellette van – mondta.

Szintén összeköt minket a lyukas zászló szimbóluma, amely az 1956-os magyar forradalom és az 1989-es temesvári események szimbóluma is – tette hozzá.

Kiemelte: a kiállítás legtöbb anyaga Temesvárról szól, mert hat napig Temesvár egyedül volt a diktatúrával szemben. De-

cember 20-án 150 ezer ember előtt a nagy téren a temesváriak a várost szabaddá nyilvánították – idézte fel.

Mint mondta, a képeken megjelennek azok a városok, ahol a forradalmi események zajlottak, a kiállítást a bukaresti események, a Ceaușescu-per zárja.

Mindenkinek ismernie kell a saját történelmét és azt is, hogy körülötte mi történt, hiszen mindannyian egy európai családot képezünk – fogalmazott.

A kiállítás, amely 21 tablót, 90 korabeli képreprodukciót és 12 korabeli dokumentum nagyítását tartalmazza, január 15-ig látható. (MTI)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 0365/400-404	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
- információ	- 118-932	- vidék	- 0265/929
- általános	- 118-800	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Központosított ügyelet			- 0800/800 928
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Aquaserv:	
• Rendőrség	- 0265/202-305	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
• Sürgősségi szolgálat:		- központ	- 0265/208-800
- gyermekeknek	- 0265/210-177	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
Marosvásárhelyi		• Vasútállomás	- 0265/236-284
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Vili Kft.: tetemkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat,		Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
8-16 óra között:	0736-883-110	- 0744-282-710	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	• Alkony Kft. tetemkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
	- 0265/312 436	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
	- 0265/250-120	koszorúk	- 0745-606-269
	- 0265/263 351	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
• Dora Optics	- 0733-553-976		- 0265/262-907
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		
• Prefektúra	- 0265/266-801		
• DIGI	- 0365/400-401		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

MAROSVÁSÁRHELYI Asociația Culturală HAHOTA Kulturális Egyesület seară de cabaret

1985 2025

KELEMEN BARNÁ

PUSKÁS GYÖZÖ

CSEKE PÉTER

CSAK KOMEDIA!

JUBILEUMI KABARÉ ELŐADÁS

Válogatás a legjobb jelenetekből...

RENDEZŐ KOVÁCS LEVENTE

HALMÁGYI ÉVA

SZÓLÓSI P. SZILÁRD

GÖNCZI KATALIN

JAKAB BODONI ILDIKÓ

Producer: Jakab Zsombor. Diszket: Szabó Annamária. Zenei munkatárs: Kiss Zoltán. Fény és Hangtechnika: Republic Production

NÉPÚJSÁG electro REPUBLIC agentia de turism World Travel Shop utazási iroda

December 28-án szombat, 29-én vasárnap, 30-án hétfő, 31-én kedd este 7 órától
Január 2-án csütörtök, 3-án péntek este 7 órától, 4-én szombat délután 5 és este 8 órától,
5-én vasárnap, 6-án hétfő, 7-én kedd, 8-án szerda, 9-én csütörtök, 10-én péntek, 11-én szombat, 12-én vasárnap,
17-én péntek, 18-án szombat, 19-én vasárnap és 31-én péntek este 7 órától.
Február 1-én szombat, 2-án vasárnap, 7-én péntek, 8-án szombat, 9-én vasárnap, 14-én péntek, 15-én szombat,
16-án vasárnap, 21-én péntek és 22-én szombat este 7 órától
Marosvásárhely - Maros Művészegyüttes terme

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Radio Faza

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediator

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

DIÓ eladó. Tel. 0754-346-123. (24629)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, após, nagypapa, dédnagypapa, sógor, rokon, jó szomszéd,
CSEGI JÓZSEF
életének 83. évében csendesen megpihent.
Temetése december 13-án, pénteken 14 órakor lesz a székelykaszai ravatalozóból.
Emléked szívünkben örökké élni fog.
Gyászoló szerettei. (24642-I)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik szerették és ismerték, hogy a szeretett feleség, édesanya és nagymama,

FILEP MÁRIA
szül. Mészáros

85 éves korában, türelemmel viselt rövid szenvedés után, december 11-én megpihent. Temetése december 13-án, pénteken 13 órakor, a geryeszegi temetőben lesz.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-I)

Târgu Mureș
Marosvásárhely

Kezdődik az elektromos és elektronikai hulladékok begyűjtése!

Az eddigi sikeres kampányok után a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal, a ReColamp és a RoEcologic Recycling újraindítja az Egy tiszta környezetért című hulladékgyűjtő kampányt. A kampány keretében Marosvásárhelyen szelektíven gyűjtik az elektromos és elektronikai hulladékokat.

Újrahasznosításra gyűjtik az izzókat, neonlámpákat, akkumulátorokat, televíziókat, hűtőszekrényeket, mosógépeket, porszívókat és egyéb elektromos és elektronikai hulladékokat.

December 14-én, szombaton, 9:00 és 13:00 óra között a következő helyszíneken lesznek elhelyezve a konténerek:

➢ Kövesdomb – a Profi üzlet parkolójában
➢ Kosárdomb (Cornișa) negyed – a Mihai Eminescu Ifjúsági Ház parkolójában

➢ Szabadság utca – A Szabadság utca és a N. Bălcescu utca kereszteződésében

➢ Egyesülés negyed – a Szabadi park mellett található parkolóban, a Darinával szemben

➢ Központi zóna – a Sportsarnok parkolójában

➢ Tudor 1 – A Super Komplexum melletti parkolóban

➢ Tudor 2 – Pandúrok útja, a Mol benzinkút melletti parkolóban

➢ Tudor 3 – Merészeg utca, a Gyémánt piac mögötti parkolóban

A bel- és külkapcsolati osztály

RoEcologic recolamp

PENTRU UN MEDIU CURAT EGY TISZTA KÖRNYEZETÉRT

COLECTĂM DEȘEURI DIN ECHIPAMENTE ELECTRICE ȘI ELECTRONICE
ELEKTRONIKAI ÉS ELEKTROMOS HULLADÉKOT GYŰJTÜNK

CÂND?
14.12.2024
09:00 - 13:00

MIKOR?
2024.12.14
09:00 - 13:00

PUNCTE DE COLECTARE:
Zona Dâmbovitza - Parcare Magazin Profi
Zona Cornișa - Parcare Casa de Cultură Mihai Eminescu
Zona Lăzăr - Parcare Școala nr. 14
Zona Lăzăr - Parcare de lângă Parcul Școlar nr. 14
Zona Centru - Parcare Săli Păcură
Zona Tudor 1 - Parcare de lângă Complexul Super
Zona Tudor 2 - Parcare de lângă Magazinul Mol
Zona Tudor 3 - Parcare de lângă Magazinul Gyémánt
Parcare lângă Dâmbovitza

GYŰJTŐPONTOK:
Kövesdomb negyed - Profi üzlet parkolója
Kosárdomb (Cornișa) negyed - Mihai Eminescu Ifjúsági Ház parkolója
Szabadság utca - A Szabadság utca és a N. Bălcescu utca kereszteződésében
Egyesülés negyed - Szabadi park mellett található parkoló
A Darinával szemben
Központi zóna - Sportsarnok parkolója
Tudor 1 zóna - A Super Komplexum melletti parkoló
Tudor 2 zóna - Pandúrok útja, a Mol benzinkút melletti parkoló
Tudor 3 zóna - Merészeg utca, a Gyémánt piac mögötti parkoló

DORA OPTICS

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

Szemészet	Gasztroenterológia
Kardiológia	Fül-orr-gégészet
Érsebészet	Tüdőgyógyászat
Plasztikai sebészet	

www.doraoptics.ro 0733 553 976

Megjelent!

A TARTALOMBÓL:

Hol volt a székely őshaza?	Kézdizsék fürdői
Világhírű baritonunk hazatért	Bivalyfejű lelkipásztor
Mi fért egy kelengyész ládába?	Solymászok régen és ma
Leányélet száz éve	Székelyföld hetedik csodája
A Gyimesektől Indiáig	A székely nyúltól az erdélyi kopóig
A székelyruha felcsiki fellegvára	Régi és újabb erdélyi receptek

Székelyföld Kincsestára

Ára 32 lej • Keresse a Matula Média partnereinél, a lapárosoknál és az ismertebb könyvesboltokban, vagy rendelje meg online: magyarlapok.ro/shop • www.facebook.com/SzekelyKalendarium

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

A metszés zsebkönyve

Keresse fel kávézóinkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Gombászok kézikönyve

Gombászok kézikönyve

Márványföldből gyöngyvirágok

Kalotaszeg öröksége

Táncmulatságok, dallamok, a vidék kiemelkedő ikonjai, melyek mind meghatározói a Nádasmunte kultúrájának. Felvillanó képek, érzések, a cifra szoba illata, a gyöngyös ruhák sodrása, márvány lelkek tánca. A műsor során a magyar, román és cigány táncok színpadra állítása, a táncanyagok mély ismerete és hiteles előadása, valamint a kalotaszegi emberek történeteinek visszaadása, meséik megelevenedése a cél.

Rendező-koreográfus: Sánta Gergő

Alkotótárs: Sánta-Bíró Anna

Tánckarvezetők: Kásler Magda és Kovács Szabolcs-Zoltán

Zenekarvezető: Moldován-Horváth István

Előzetes jegyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon.

**December 17., 19 óra,
a Maros Művészegyüttes előadóterme.**

HÍRADÓ

MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban